

คู่มือท่องเที่ยว

สุโขทัย

40 ปี
มทท
สมาคมมหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย
2503-2543

โรงแรมไพลิน สุโขทัย

"ความสมบูรณ์แบบ สำหรับคุณ"

ถนนจรดวิถีถ่อง อ.เมือง จ.สุโขทัย 64210

โทรศัพท์ (055) 613310-5 โทรสาร (055) 613317

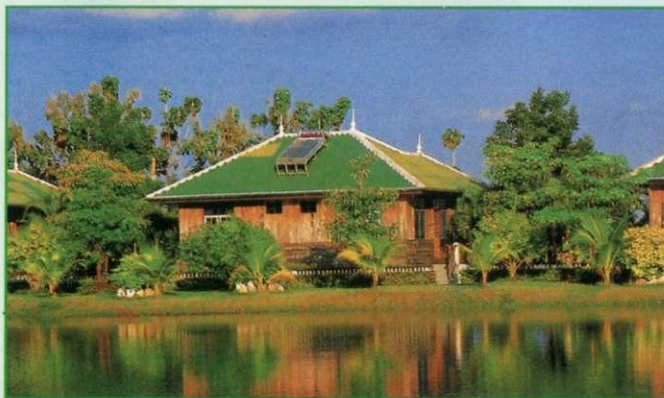
โรงแรมระดับมาตรฐาน อยู่ห่างจากอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย เพียง 4 กม. ห้องพัก สะดวกสบาย พร้อมสิ่งอำนวยความสะดวก ครบครัน ห้องประชุมสัมมนา และห้องจัดเลี้ยง ขนาด 50-1,000 คน ห้องอาหาร ไทย จีน ฝรั่งเศส ครัวน้ำมาตรฐาน นวดแผนโบราณ ฯลฯ

Pailyn Hotel

*สัมผัสบรรยากาศสุโขทัย ในสไตล์
บ้านไร่ ชายทุ่ง ที่.....*

ไร่อัม-เอม รีสอร์ท

ไร่ รีสอร์ทสวยริมบึง ในบรรยากาศ
บ้านไร่ แวดล้อมด้วยธรรมชาติ
สัมผัสวิถีชีวิตชนบทสุโขทัย ชิม
อาหารอร่อย หลากชนิด ห้องพัก
สะดวกสบาย พร้อมสิ่งอำนวยความสะดวก
ครบครัน

ไร่อัม - เอม รีสอร์ท

17/1 ต.คลองกระเจง อ.สวรรคโลก จ.สุโขทัย

โทรศัพท์ (055) 613075-6

สุโขทัย

จังหวัดสุโขทัยเป็นที่ตั้งของอาณาจักรแรกของชนชาติไทย เมื่อ 700 ปีมาแล้ว คำว่า “สุโขทัย” มาจากสองคำคือ “สุข + อุทัย” ซึ่งมีความหมายว่า “รุ่งอรุณแห่งความสุข” อาณาจักรสุโขทัย ได้เริ่มก่อตั้งขึ้นเมื่อประมาณ ปี พ.ศ. 1800 โดยมีการสถาปนา ราชวงศ์พระร่วงขึ้นปกครองสุโขทัย โดยมีพ่อขุนศรีอินทราทิตย์ เป็นปฐมกษัตริย์ตลอดระยะเวลา 120 ปี ราชวงศ์สุโขทัย มี กษัตริย์ปกครองหลายพระองค์ที่สำคัญที่สุดคือพ่อขุนรามคำแหง ผู้ประดิษฐ์อักษรไทย และวางรากฐานการเมือง การปกครอง ศาสนา ตลอดจนขยายอาณาเขตไปอย่างกว้างขวาง

ปัจจุบันจังหวัดสุโขทัยเป็นจังหวัดหนึ่งที่อยู่ในเขต ภาคเหนือตอนล่าง ห่างจากกรุงเทพฯ ประมาณ 440 กิโลเมตร แบ่งการปกครองออกเป็น 9 อำเภอ คือ อำเภอเมือง กงไกรลาศ ศรีมาศ บ้านด่านลานหอย สวรรคโลก ศรีสัชนาลัย ศรีสำโรง ศรีนคร และทุ่งเสลี่ยม

◇ สุโขทัย “รุ่งอรุณแห่งความสุข” ◇

แหล่งท่องเที่ยวในเขตอำเภอเมือง

ศาลพระแม่ย่า

ตั้งอยู่หน้าศาลากลางจังหวัดสุโขทัย ถนนนิกรเกษม ริมแม่น้ำยม เป็นที่ประดิษฐานเทวรูปพระแม่ย่า ซึ่งทำด้วย ศิลาลลัก พระพักตร์ยาว พระหนุเสี่ยม พระเกตุมาลายาว ประดับเครื่องทรงแบบนางพญา สูงประมาณ 1 เมตร สันนิษฐานว่าสร้างขึ้นในสมัยพ่อขุนรามคำแหง เพื่ออุทิศให้กับ พระแม่ คือนางเสือง แต่เดิมพระแม่ย่าประดิษฐานอยู่บนเขา พระแม่ย่า ห่างจากตัวเมืองเก่าประมาณ 8 กิโลเมตร บริเวณ ยอดเขามี่เพิงหินเป็นผาป้องกันแดดฝนได้ ต่อมาชาวสุโขทัยได้ อัญเชิญมาประดิษฐานที่เมืองใหม่ โดยสร้างศาลขึ้นบริเวณหน้า ศาลากลางจังหวัด และมีการจัดงานเฉลิมฉลองทุกปี เรียกว่า “งานพระแม่ย่า”

ตราประจำจังหวัดสุโขทัย รูปพ่อขุนรามคำแหงมหาราช ทรงประทับบนพระแท่นมณีคศิลา

หมายถึง พ่อขุนรามคำแหงมหาราชพระมหากษัตริย์ แห่งราชวงศ์พระร่วงทรงประทับบนพระแท่นมณีคศิลา ปกครองไพร่ฟ้าข้าแผ่นดินให้ได้รับความร่มเย็นเป็นสุขและ ทรงบริหารราชอาณาจักรแห่งนี้ให้เจริญรุ่งเรืองที่สุดในระยะ หนึ่งในอดีต

พิพิธภัณฑ์สังคโลก

ตั้งอยู่บริเวณเมืองเอกพลาซ่า ถนนบายพาส นับเป็นพิพิธภัณฑ์สังคโลกของเอกชนที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในเอเชีย ภายในจัดแสดงโบราณวัตถุประเภทเครื่องสังคโลกที่มีคุณค่ากว่า 2,000 ชิ้น ซึ่งรวบรวมมาจากทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ พิพิธภัณฑ์สังคโลกจะเปิดให้เข้าชมทุกวัน เวลา 08.00-17.00 น. บัตรเข้าชม นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ 100 บาท ชาวไทย 90 บาท เด็ก-เยาวชน 20 บาท ติดต่อสอบถาม รายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่พิพิธภัณฑ์สังคโลก (055) 614333-5

◇ พิพิธภัณฑ์สังคโลก ◇

สวนหลวงเฉลิมพระเกียรติ ร.9

เป็นสวนสาธารณะ อยู่บนเส้นทางสายสุขโขทัย-พิษณุโลก มีเนื้อที่ทั้งหมด 121 ไร่ ภายในจัดเป็นสวนหย่อมที่งดงาม มีบึงน้ำกว้าง ร่มเย็น โดยเปิดให้ประชาชนและนักท่องเที่ยวผู้สนใจ เข้าไปพักผ่อนและออกกำลังกายทุกวัน ตั้งแต่เวลา 06.00-20.00 น. นอกจากนั้นภายในสวนหลวงฯ มี พิพิธภัณฑ์ปลาในวรรณคดีเฉลิมพระเกียรติ ซึ่งภายในมีปลาน้ำจืดในวรรณคดีมากมาย เช่น ปลาจากในกาพย์ห่อโคลงนิราศพระบาท กาพย์ห่อโคลงประพาสธารทองแดง กาพย์เห่เรือเจ้าฟ้าธรรมาธิเบศ (เจ้าฟ้ากุ้ง) ฯลฯ โดยจะเปิดให้เข้าชมฟรี ในวันพุธ-อาทิตย์ ตั้งแต่เวลา 13.30 - 18.00 น. ปิดวันจันทร์ - อังคาร

อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย

อยู่ห่างจากตัวจังหวัดสุโขทัยไปทางจังหวัดตาก ตามทางหลวงหมายเลข 12 (ถนนจรดวิถีถ่อง) ระยะทางประมาณ 14 กม. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญทางด้านการศึกษาประวัติศาสตร์ โบราณคดี ศิลปวัฒนธรรม เนื่องจากโบราณสถานในเขตอุทยานฯ มีอยู่เป็นจำนวนมาก การท่องเที่ยวสถานที่ต่างๆ จึงควรทำเป็นลำดับขั้นตอนเพื่อให้ได้ประโยชน์คุ้มกับเวลามากที่สุด ดังนี้

- ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว เป็นอาคารทรงไทย สถาปัตยกรรมสุโขทัย ตั้งอยู่นอกกำแพงเมืองทางด้านทิศเหนือ บริเวณด้านหน้าวัดพระพายหลวง ภายในอาคารมีห้องโถงประชาสัมพันธ์สำหรับบริการข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวของอุทยานฯ แบบจำลองเมืองสุโขทัย พร้อมทั้งมีบริการวิทยากรนำชม โดยสามารถติดต่อได้โดยตรงกับทางศูนย์บริการนักท่องเที่ยว ต.เมืองเก่า อ.เมือง จ.สุโขทัย 64210 โทรศัพท์ (055) 613241

- แหล่งโบราณคดีเครื่องปั้นดินเผา (เตาทุเรียง) อยู่ใกล้วัดพระพายหลวง บริเวณแนวคูเมืองเก่าที่เรียกว่า "แม่โจน" ค้นพบเตาโดยรอบประมาณ 49 เตา ซึ่งอยู่บริเวณคันคูแม่โจนด้านทิศเหนือ

เตาเผาเครื่องสังคโลกมีลักษณะคล้ายประทุนเกวียน ขนาดกว้าง 1.5-2.0 เมตร ยาว 4.5 เมตร เครื่องปั้นดินเผาที่พบบริเวณนี้ส่วนใหญ่เป็นประเภทถ้วยชาม มีขนาดใหญ่ หนา น้ำยาเคลือบขุ่น สีเทาแกมเหลือง มีลายเขียนสีดำ ส่วนใหญ่ทำเป็นรูปดอกไม้ ปลา และจักร

- วัดพระพายหลวง ตั้งอยู่นอกกำแพงเมืองด้านทิศเหนือ ผังบริเวณวัดเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า มีคูน้ำล้อมรอบ 3 ชั้น คูชั้นนอกเรียกว่าคูแม่โจน วัดพระพายหลวงนี้เป็นศูนย์กลางของชุมชนในระยะแรกก่อนการสถาปนาอาณาจักรสุโขทัย โบราณสถานที่เก่าแก่ที่สุดของวัดคือ พระปรางค์ 3 องค์ก่อด้วยศิลาแลง ลักษณะแผนผังและรูปศิลปะเป็นแบบเขมรบายน สมัยพระเจ้าชัยวรมันที่ 7

- วัดศรีชุม ตั้งห่างจากวัดพระพายหลวงไปทางด้านทิศตะวันตกประมาณ 800 เมตร บริเวณมีมณฑปขนาดใหญ่ภายในประดิษฐานพระพุทธรูปปูนปั้นปางมารวิชัย ซึ่งศิลปะจาริกหลักที่ 1 เรียกว่า “พระอนนะ” ผนังด้านทิศใต้เจาะเป็นอุโมงค์มีบันไดได้ขึ้นไปถึงหลังคา บริเวณเพดานอุโมงค์ประดับแผ่นหินสลักเรื่องชาดกประมาณ 50 แผ่น แต่ละแผ่นมีจารึกสมัยสุโขทัย และอุโมงค์แห่งนี้เองที่น่าจะเป็นตำนานของพระพุทไธ

- กำแพงเมืองมีรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าล้อมรอบด้วยกำแพงดิน 3 ชั้น ที่เรียกว่า “ตรีบูร” แนวกำแพงด้านเหนือและใต้ยาวด้านละ 1,800 เมตร ส่วนด้านตะวันออกและตะวันตกยาวด้านละ 1,600 เมตร โดยมีประตูทั้ง 4 ด้าน ด้านทิศเหนือ ชื่อประตูศาลหลวง ด้านทิศใต้ ชื่อประตูโนโม ด้านทิศตะวันออก ชื่อประตูกำแพงหัก ด้านทิศตะวันตก ชื่อประตูอ้อ

- พระบรมราชานุสาวรีย์พ่อขุนรามคำแหงมหาราชสร้างขึ้นเมื่อปี พ.ศ.2518 เป็นพระบรมรูปหล่อด้วยโลหะทองเหลืองผสมทองแดงรมดำ ขนาด 2 เท่าพระองค์จริง สูง 3 เมตร ประทับนั่งบนแท่นมณฑปศิลปะบาตร พระหัตถ์ขวาถือคัมภีร์ พระหัตถ์ซ้ายอยู่ในท่าสั่งสอนประชาชน ลักษณะพระพักตร์อย่างพระพุทธรูปสุโขทัยตอนต้น ซึ่งแสดงถึงความมีน้ำพระทัยเมตตา กรุณา มีความยุติธรรม และมีความเด็ดขาดในการปกครองแบบพ่อปกครองลูก ด้านข้างแท่นมีภาพจำหลักจารึกเหตุการณ์เกี่ยวกับพระราชกรณียกิจของพระองค์ ตามหลักฐานที่อ้างถึงในศิลาจารึกที่ค้นพบในเมืองสุโขทัย

- วัดมหาธาตุเป็นวัดใหญ่และสำคัญที่สุดของกรุงสุโขทัย ตั้งอยู่บริเวณกลางเมือง มีพระเจดีย์มหาธาตุทรงดอกบัวตูมหรือพุ่มข้าวบิณฑ์ เป็นศิลปะแบบสุโขทัยแท้ ตั้งเป็นเจดีย์ประธานล้อมรอบด้วยเจดีย์ 8 องค์ บนฐานเดียวกัน คือปรางค์ศิลาแลงตั้งอยู่ทั้ง 4 ทิศ และเจดีย์ทรงปราสาทที่ได้รับอิทธิพลมาจากล้านนาก่อด้วยอิฐอยู่ที่มุม จากการสำรวจพบว่าบริเวณ

◇ วัดมหาธาตุ ◇

วัดมหาธาตุมีเจดีย์แบบต่างๆ ถึง 209 องค์ วิหาร 10 แห่ง ชุมพระ (มณฑป) 8 ชุม พระอุโบสถ 1 แห่ง ตระพัง 4 แห่ง ด้านตะวันออกบนเจดีย์ประธานมีวิหารขนาดใหญ่ก่อด้วยศิลาแลง มีแท่นซึ่งเคยเป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปสำริดที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทยคือ พระศรีศากยมุนี ปัจจุบันได้รับการเคลื่อนย้ายไปอยู่ที่วัดสุทัศน์ กรุงเทพฯ ด้านเหนือและใต้ของเจดีย์มหาธาตุมีพระพุทธรูปยืนภายในชุมเรียกว่า “พระอฏฐารส”

- เนินปราสาทหรือพระราชวังในสมัยสุโขทัย ตั้งอยู่ด้านทิศตะวันออกของวัดมหาธาตุ ลักษณะอาคารเป็นฐานสี่เหลี่ยมผืนผ้าก่อด้วยอิฐ ส่วนเครื่องบนที่คาดว่าจะเป็นเครื่องไม้ได้หักพังลงหมด ฐานอาคารหลังนี้น่าจะหมายถึงพระมณเฑียรตามที่ได้กล่าวไว้ในศิลาจารึกหลักที่ 4

ในปี พ.ศ.2376 พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 4 เมื่อครั้งทรงผนวชได้เสด็จจรดงค์มายังเมืองเก่าสุโขทัย ทรงพบศิลาจารึกหลักที่ 1 และพระแท่นมณฑปศิลปะบาตรในบริเวณเนินปราสาทแห่งนี้ด้วย

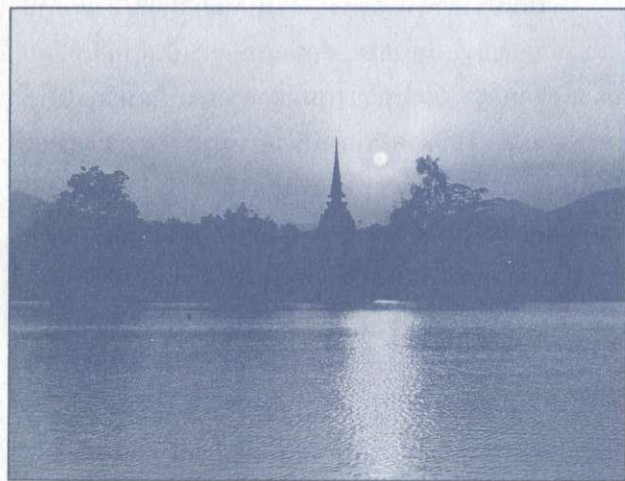
- วัดศรีสวาย เดิมเป็นเทวาลัยในศาสนาพราหมณ์ เนื่องจากยังปรากฏปรางค์แบบขอมสามองค์อยู่จนปัจจุบัน เมื่อครั้งพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวเสด็จประพาส

เมืองสุโขทัยทรงพบพระรูปพระอิศวรและหลักไม้ปักอยู่ในโบสถ์
จึงทรงสันนิษฐานว่า วัดนี้คงเป็นสถานที่พวกพราหมณ์ใช้ในการ
ทำพิธีโล้ชิงช้า (ตรียัมปวาย) แต่ต่อมาเมื่อชาวไทยเข้าครอง
กรุงสุโขทัย วัดนี้จึงถูกดัดแปลงให้เป็นวัดทางพุทธศาสนา

- วัดตระพังเงิน เป็นโบราณสถานสำคัญ ตั้งอยู่บริเวณ
ขอบตระพังเงินด้านทิศตะวันตก มีเจดีย์ทรงพุ่มข้าวบิณฑ์ หรือ
ดอกบัวตูมเป็นประธาน บริเวณเรือนธาตุจะมีชั้นประดิษฐาน
พระพุทธรูปปูนปั้นประทับยืนทั้ง 4 ทิศ ด้านหน้าเป็นวิหาร 7
ห้อง ฐานและเสาก่อด้วยศิลาแลง ภายในประดิษฐานพระพุทธรูป
ปูนปั้นปางมารวิชัย บริเวณตรงกลางตระพัง (ตระพัง หมายถึง
สระน้ำ หรือหนองน้ำ) เป็นเกาะขนาดเล็ก เป็นที่ตั้งของ
พระอุโบสถ บริเวณตระพังจะมีดอกบัวขึ้นอยู่รอบสระ ทำให้
เกิดทัศนียภาพที่สวยงามมาก

- วัดสระศรี ตั้งอยู่เกือบกึ่งกลางเมืองสุโขทัยเป็นโบราณ
สถานสำคัญตั้งอยู่บริเวณเกาะกลางน้ำขนาดใหญ่เรียกว่า
“ตระพังตระกวน” ภายในมีวัดประกอบด้วยเจดีย์ประธานทรง
ลังกา ด้านหน้าวิหารขนาดใหญ่ประดิษฐานพระพุทธรูปปูนปาง
มารวิชัย มีเจดีย์ขนาดเล็กศิลปะศรีวิชัยผสมลังกาดั้งอยู่ทาง

◇ วัดสระศรี ◇

ด้านทิศใต้ มีซุ้มพระพุทธรูปอยู่ 4 ทิศ ด้านหน้ามีเกาะกลางน้ำ
ขนาดย่อมอีกแห่งหนึ่ง เป็นที่ตั้งของพระอุโบสถขนาดเล็ก
วัดสระศรีได้ชื่อว่าเป็นจุดที่มีทัศนียภาพสวยงามมาก

- ศาลาผาแดง เป็นศาสนสถานตามคติศาสนาฮินดู
ก่อด้วยศิลาแลง ส่วนยอดหักพังลงหมด รูปแบบทาง
สถาปัตยกรรมและประติมากรรมศิลปะที่เป็นรูปเคารพ
เปรียบเทียบกับศิลปะของสมัยนครวัด (ราว พ.ศ.1650-
1720) จัดเป็นโบราณสถานที่เก่าแก่ที่สุดในเมืองสุโขทัย

- พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติรามคำแหง เป็นสถานที่
รวบรวมและจัดแสดงศิลปวัตถุที่ได้จากการขุดค้นทาง
โบราณคดีภายในเมืองสุโขทัยและที่ประชาชนมอบให้ บริเวณ
พิพิธภัณฑ์จะแบ่งส่วนการแสดงผลงานวัตถุไว้เป็น 3 ส่วนคือ

อาคารลายสือไท 700 ปีเป็นอาคารใหม่ที่ตั้งอยู่ด้านหน้า
ทางเข้าอาคารใหญ่ เป็นที่จัดแสดงศิลปวัตถุสมัยสุโขทัย เช่น
พระพุทธรูป เครื่องใช้ ถ้วยชาม สังคโลก ศิลาจารึก ฯลฯ

อาคารพิพิธภัณฑ์ แบ่งออกเป็น 2 ชั้น แสดงศิลปวัตถุ
ในยุคสมัยต่างๆ มากมาย อาทิ พระพุทธรูปสำริด โองาสังคโลก
เครื่องศาสตราวุธ เครื่องถ้วยชามสังคโลก เงินตรา ท่อน้ำแสดง
ระบบชลประทานในสมัยสุโขทัย ฯลฯ

ลานจัดแสดงกลางแจ้ง จะอยู่ด้านนอกโดยรอบอาคาร
ใหญ่ เป็นที่ตั้งแสดงศิลปวัตถุโบราณต่างๆ อาทิ พระพุทธรูป
ศิลาแผ่นจำหลักรูปทรงอาคารไทยแบบต่างๆ เตาทุเรียงจำลอง
เสมาธรรมจักร ศิลา เป็นต้น

พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติรามคำแหง เปิดให้ประชาชน
และนักท่องเที่ยวเข้าชมได้ทุกวัน ระหว่างเวลา 9.00 น. - 16.00 น.
ค่าธรรมเนียมเข้าชม ชาวไทย คนละ 10 บาท ชาวต่างประเทศ
คนละ 30 บาท กรณีเข้าชมเป็นหมู่คณะควรติดต่อขอวิทยากร
นำชมที่พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติรามคำแหง ถนนจรดวิถีถ่อง
ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัย 64210 โทร. 612167

เนื่องจากอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย ครอบคลุมพื้นที่มากกว่า 70 ตารางกิโลเมตร และมีโบราณสถานสำคัญที่น่าสนใจอีกมากมาย กรณีนักท่องเที่ยวมีเวลาเพียงพอ ยังมีโบราณสถานอื่นๆน่าสนใจอีกมากมาย อาทิเช่น

ทิศตะวันออก วัดช้างล้อม วัดตระพังทองหลวง
วัดเจติยสูง

ทิศตะวันตก วัดสะพานหิน วัดพระบาทน้วย
วัดเจติยงาม วัดมังกร เชื้อนสรืดงส์

ทิศใต้ วัดเชตุพน วัดเจติยสี่ห้อง
วัดศรีพิจิตร กิริกติกัลยาราม

อัตราค่าธรรมเนียมการเข้าชมโบราณสถานในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย จะเสียค่าเข้าชมคนละ 10 บาท สำหรับคนไทย ชาวต่างประเทศ 40 บาท เฉพาะภายในกำแพงเมือง นอกกำแพงเมือง 30 บาท และการนำยานพาหนะ 4-6 ล้อ เข้าเขตโบราณสถานต้องเสียค่าธรรมเนียมอีก 50 บาท ส่วนพาหนะเกิน 6 ล้อ ไม่อนุญาตให้เข้าภายในอุทยาน ซึ่งนักท่องเที่ยวจะสามารถเช่าจักรยาน หรือนั่งรถรางเข้าชมได้ภายในอุทยาน นอกจากนั้นนักท่องเที่ยวยังสามารถซื้อบัตรรวมซึ่งสามารถเข้าชมได้ทั้งอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย อุทยานประวัติศาสตร์ศรีสขาลัย พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติรามคำแหง และพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติสวรรคตวรนายก ในอัตราชาวไทย 30 บาท ชาวต่างประเทศ 150 บาท

การเดินทางไปอุทยานฯ นักท่องเที่ยวสามารถนั่งรถประจำทางสองแถวสายเมืองเก่า จากตัวเมืองสุโขทัย ซึ่งจอดบริเวณท่ารถใกล้ป้อมยามตำรวจ ห่างจากสะพานข้ามแม่น้ำยมไปทางฝั่งตะวันตกราว 200 เมตร ซึ่งมีรถออกทุก 10 นาที อัตราค่าโดยสารคนละ 5 บาท โดยรถออกเป็นประจำตั้งแต่เวลา 06.00 - 17.30 น.

แหล่งท่องเที่ยวในเขตอำเภอสวรรคโลก

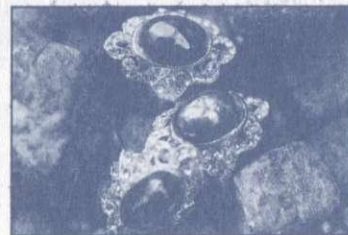
ทุ่งแม่ระวียง

หรือสวนหลวงพระร่วงเฉลิมพระเกียรติ ตั้งอยู่หมู่ที่ 9 ตำบลปากมูเกาะ อำเภอสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย มีเนื้อที่ทั้งหมด 830 ไร่ ลักษณะพื้นที่เป็นบึงน้ำขนาดใหญ่ มีทิวทัศน์งดงาม มีถนนล้อมรอบเป็นระยะทาง 6.5 กม.ภายในประกอบด้วย พิพิธภัณฑ์ชาวนา วังมัจฉา กระชังเลี้ยงปลา ศาลาพักผ่อนทาง น้ำตกจำลองขนาดใหญ่ ฯลฯ มีสภาพภูมิทัศน์ที่งดงามเหมาะสำหรับพักผ่อนหย่อนใจ และเล่นกีฬาทางน้ำเป็นอย่างยิ่ง

ข้าวตอกพระร่วง

ข้าวตอกพระร่วง เป็นหินก้อนเล็ก ๆ ลักษณะรูปสี่เหลี่ยมลูกเต๋า สีสนิมเหล็กหรือน้ำตาลออกคล้ำ พบในบริเวณเขาพระบาทใหญ่ ต.เมืองเก่า อ.เมือง จ.สุโขทัย กรมทรัพยากรธรณีเคยนำไปพิสูจน์พบว่า ข้าวตอกพระร่วงเป็นแร่เหล็กออกไซด์ ที่ฝังตัวอยู่ในก้อนหินใหญ่ โดยมีตำนานเล่าว่า พระร่วงได้นำข้าวมาโปรย จนบังเกิดเป็นข้าวตอกดอกไม้ ด้วยอิทธิฤทธิ์ของพระร่วง ข้าวตอกเหล่านั้นจึงกลายเป็นหิน “ข้าวตอกพระร่วง” ปัจจุบันมีผู้นำข้าวตอกพระร่วงมาเจียรไนเพื่อทำหัวแหวนและเครื่องประดับ

ในอดีตเชื่อว่าข้าวตอกพระร่วงเป็นเครื่องรางของขลัง ในทางเมตตามหานิยม

พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติสวรรครนายก

ตั้งอยู่ตำบลวังไม้ขอน หลังวัดสวรรคาราม (วัดกลาง) อำเภอสวรรคโลก อยู่ฝั่งตะวันตกของแม่น้ำยม การจัดแสดงภายในอาคารพิพิธภัณฑ์จะแบ่งออกเป็น 2 ส่วน โดยชั้นบนจัดแสดงประติมากรรมสมัยต่างๆ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นสมบัติของพระสวรรครนายก และบางส่วนย้ายมาจากพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติรามคำแหง ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นพระพุทธรูปในยุคสมัยต่างๆ ตั้งแต่ยุคสมัยสุโขทัย จนถึงรัตนโกสินทร์ตอนต้น ส่วนบริเวณชั้นล่าง จัดแสดงเครื่องถ้วยสังคโลก เพื่อประโยชน์ในการศึกษาหาความรู้เรื่องเครื่องถ้วยสังคโลก ซึ่งชุดพบมาที่แหล่งโบราณคดีเครื่องถ้วยสังคโลกบ้านเกาะน้อย อำเภอศรีสัชนาลัย รวมทั้งแสดงเครื่องถ้วยสมบัติได้ทะเล่ได้มาจากแหล่งเรือจมในอ่าวไทยอีกด้วย

พิพิธภัณฑ์จะเปิดให้ชมได้ทุกวัน ยกเว้นวันจันทร์-วันอังคาร และวันหยุดนักขัตฤกษ์ ระหว่างเวลา 09.00-16.00 น. ค่าธรรมเนียมเข้าชม ชาวไทยคนละ 10 บาท ชาวต่างประเทศคนละ 30 บาท กรณีเข้าชมเป็นหมู่คณะและต้องการวิทยากรนำชม ก็สามารถติดต่อล่วงหน้าได้ที่พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติสวรรครนายก อำเภอสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย 64110 โทรศัพท์ (055) 643166 โทรสาร (055) 641571

แหล่งท่องเที่ยวในเขตอำเภอศรีสัชนาลัย

อุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชนาลัย

ตั้งอยู่ตำบลเมืองเก่า อ.ศรีสัชนาลัย บริเวณที่เรียกว่า “แก่งหลวง” ตัวเมืองเก่าศรีสัชนาลัย จะอยู่ฝั่งซ้ายของแม่น้ำยม ห่างจากตัวอำเภอศรีสัชนาลัย ลงมาทางอำเภอสวรรคโลก ประมาณ 11 กิโลเมตร เมืองศรีสัชนาลัยเป็นเมืองลูกหลวงที่

สำคัญที่สุดของอาณาจักรสุโขทัย ซึ่งเป็นประเพณีปฏิบัติที่ว่า รัชทายาทผู้ที่จะไปปกครองกรุงสุโขทัย จะต้องมาปกครองเมืองศรีสัชนาลัยก่อน สภาพตัวเมืองศรีสัชนาลัยจะตั้งอยู่ริมฝั่งแม่น้ำยม มีกำแพงศิลาล้อมรอบทุกด้าน มีคูน้ำ ภายในกำแพงเมืองมีโบราณสถานสำคัญหลายแห่งเช่น วัดวาอาราม พระราชวัง คูน้ำ สระน้ำ ประตูเมือง เป็นต้น กรมศิลปากรได้ทำการบูรณะชุดแต่งโบราณสถานและปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวและศึกษาค้นคว้าทางประวัติศาสตร์ โบราณคดีจนสมบูรณ์และทำพิธีเปิดเป็น “อุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชนาลัย” เมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม 2533

โบราณสถานที่สำคัญที่ควรเข้าไปชมในเขตอุทยานประวัติศาสตร์ ประกอบด้วย วัดพระศรีรัตนมหาธาตุ หรือ วัดพระบรมธาตุเชลียง หรือที่ชาวบ้านเรียกว่า วัดพระปรางค์ วัดนี้อยู่นอกตัวเมืองศรีสัชนาลัย มีพระปรางค์สร้างเลียนแบบ ขอมทรงฝักข้าวโพดมีสัดส่วนงดงามมาก

- วัดช้างล้อม มีเจดีย์ทรงลังกาองค์ใหญ่เป็นหลักของวัด ที่ฐานเจดีย์มีช้างปูนปั้นประดับอยู่โดยรอบทั้งหมด 39 เชือก สันนิษฐานว่า พ่อขุนรามคำแหงเป็นผู้สร้างวัดนี้

◇ วัดเจดีย์เจ็ดแถว ◇

- วัดเจดีย์เจ็ดแถว อยู่ตรงข้ามกับวัดช้างล้อม มีกำแพงศิลาแลงโดยรอบ กลางวัดมีเจดีย์ทรงพุ่มข้าวบิณฑ์เป็นหลักของวัด รอบๆ เจดีย์องค์นี้มีเจดีย์ใหญ่น้อยประดับซุ้มพระแบบต่างๆ กันอีกถึง 33 องค์ เป็นวัดที่น่าชมอย่างยิ่ง

- วัดสวนแก้วอุทยานใหญ่ อยู่ห่างจากวัดเจดีย์เจ็ดแถว นัก มีกำแพงศิลาแลงล้อมรอบสิ่งที่สำคัญของวัดนี้ก็คือเจดีย์ทรงลังกาที่ตั้งอยู่บนฐานสี่เหลี่ยมจตุรัส ทำให้ดูแปลกตากว่าเจดีย์ทรงลังกาวัดอื่นๆ

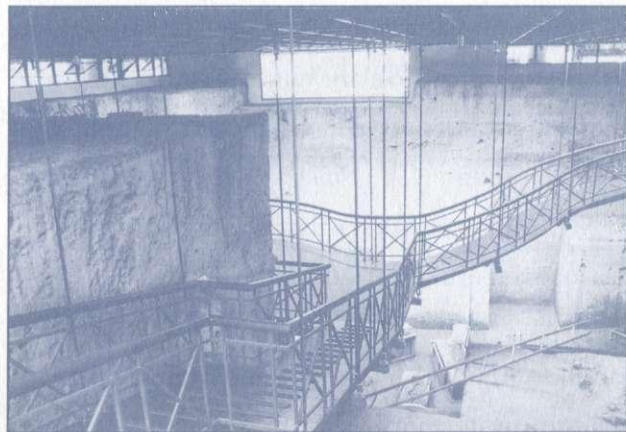
- วัดสวนแก้วอุทยานน้อย หรือมีชื่อเรียกอีกวัดหนึ่งว่า วัดสระแก้ว มีพระเจดีย์พุ่มข้าวบิณฑ์เป็นหลักของวัด ด้านหน้าของซุ้มประดิษฐานพระพุทธรูป ทางด้านทิศตะวันตกมีสระน้ำอยู่สระหนึ่งทำให้สันนิษฐานว่าวัดนี้คือ วัดแก้วราชประดิษฐานที่มีกล่าวถึงในพงศาวดารเหนือแน่นอน

- วัดนางพญา มีเจดีย์ทรงลังกาเป็นหลักของวัด มีซากโบสถ์และวิหาร 7 ห้อง ซึ่งยังเหลือผนังทางด้านทิศตะวันตกเฉียงเหนืออยู่อีกด้านหนึ่ง และที่ผนังนี้เองมีลวดลายปูนปั้นงดงามน่าชมยิ่ง

- วัดเขาพนมเพลิง วัดเขาสุวรรณคีรี ในตัวเมืองศรีสะเกษ มีภูเขาสูงหนึ่ง คือเขาพนมเพลิง มีวัดอยู่บนยอดเขาสองวัด สำหรับวัดเขาพนมเพลิงนี้ มีเจดีย์มองเห็นตระหง่านอยู่บนยอดเขา ด้านหลังมีซุ้มพระ ชาวบ้านเรียกว่าศาลเจ้าแม่ละอองสำลีเป็นที่เคารพของคนทั่วไป ส่วนวัดเขาสุวรรณคีรีมีเจดีย์ทรงลังกาเป็นหลักของวัด หน้าพระเจดีย์มีซากวิหาร 7 ห้อง และทางด้านหลังของเจดีย์องค์ใหญ่มีเจดีย์ทรงลังกาอีกองค์หนึ่ง

- วัดชมชื่น อยู่ห่างจากตัวเมืองศรีสะเกษ ก่อนถึงวัดพระศรีรัตนมหาธาตุ 400 เมตร นักท่องเที่ยวจะพบอาคารพิพิธภัณฑ์เปิด ซึ่งสร้างคลุมหลุมขุดค้นที่ภายในตั้งแสดง

โครงกระดูกของมนุษย์ที่ขุดพบในลักษณะต่างๆ กัน ทั้งเด็กและผู้ใหญ่ จำนวนถึง 15 โครง ในระดับลึก 7-8 เมตร กำหนดอายุได้ ประมาณพุทธศตวรรษ ที่ 9 เป็นต้นมา

◇ ภายในอาคารอนุรักษ์หลุมขุดค้นวัดชมชื่น ◇

การเดินทาง จากตัวเมืองสุโขทัย ใช้เส้นทางหลวงหมายเลข 101 (สุโขทัย - สวรรคโลก-ศรีสะเกษ) ถึงบริเวณกม.64 เลี้ยวซ้ายข้ามสะพานข้ามแม่น้ำยม จะมีทางแยกขวาเข้าอุทยานฯ ประมาณ 2 กิโลเมตร ค่าธรรมเนียมเข้าชมโบราณสถานชาวไทย 10 บาท ชาวต่างประเทศ 40 บาท ยานพาหนะไม่เกิน 6 ล้อ ราคา 50 บาท ส่วนพาหนะเกิน 6 ล้อ ไม่อนุญาตให้นำเข้า นอกจากนี้นักท่องเที่ยวสามารถใช้เส้นทางหมายเลข 1201 ทางสายนี้จะไปที่ศูนย์บริการข้อมูลของอุทยานฯ

นักท่องเที่ยวที่ต้องการขอวิทยากรนำชมหรือสอบถามรายละเอียดสามารถติดต่อได้ที่อุทยานประวัติศาสตร์ศรีสะเกษ อ.ศรีสะเกษ จ.สุโขทัย 64190 โทร. 679211

- ศูนย์ศึกษาและอนุรักษ์เตาสังคโลก ตั้งอยู่ที่บ้านเกาะน้อย ห่างจากตัวเมืองเก่าศรีสะเกษ เลียบแม่น้ำยมไปทางทิศเหนือราว 6.5 กิโลเมตร กรมศิลปากรได้รับงบประมาณ

สนับสนุนจากบริษัทปูนซีเมนต์ไทยจำกัดในการก่อสร้างอาคารศูนย์การศึกษาฯ ดังกล่าว ทั้งนี้บริเวณนี้มีการค้นพบเตาเผาเครื่องถ้วยสังคโลกกว่า 500 เตา ในระยะทาง 1 กิโลเมตร ถือได้ว่าเป็นเขตนิคมอุตสาหกรรมของเมืองศรีสัชนาลัยเลยทีเดียว ซึ่งในอดีตผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผาจากแหล่งนี้ เคยส่งเป็นสินค้าส่งออกไปขายยังต่างประเทศ เช่น ชาวฟิลิปปินส์ ญี่ปุ่น เปอร์เซีย เป็นต้น

ศูนย์ศึกษาฯ ดังกล่าว ปัจจุบันมีอยู่ 2 อาคาร ซึ่งตั้งอยู่บริเวณเตาที่ใช้เป็นที่ศึกษามีหมายเลขที่ใช้เรียกในการศึกษาคือเตาที่ 42 และเตาที่ 61 ภายในตัวอาคาร จะมีการจัดแสดงโบราณวัตถุเอกสารทางวิชาการ ตลอดจนงานวิวัฒนาการเครื่องถ้วยสมัยโบราณให้นักท่องเที่ยวเข้าชมทุกวัน ตั้งแต่เวลา 08.30-16.30 น. ค่าธรรมเนียมเข้าชม คนไทย 10 บาท ชาวต่างประเทศ 30 บาท

การเดินทาง จากอุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชนาลัย ไปทางทิศเหนือ ทางประตูเดาหม้อไปถึงบ้านเกาะน้อย ราว 6.5 กิโลเมตร จะเห็นซากเตาเผาโบราณเรียงรายอยู่โดยทั่วไป หรือจากตัวอำเภอศรีสัชนาลัยใช้เส้นทางหลวงจังหวัดหมายเลข 1201 ลงมาที่บ้านเกาะน้อยประมาณ 7 กิโลเมตร จะเห็นอาคารศูนย์ฯ อยู่ทางซ้ายมือ

อุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย (ป่าคา)

มีพื้นที่ประมาณ 133,250 ไร่ สภาพทั่วไปเป็นภูเขาสูงสลับซับซ้อน ป่าไม้ยังอุดมสมบูรณ์ทั่วทิศงดงาม สงบเงียบ อากาศหนาวจัดในฤดูหนาว ในเขตอุทยานฯ มีแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติหลายแห่ง เช่น น้ำตกตาดดาว น้ำตกตาดเดือน น้ำตกห้วยทรายขาว ถ้ำธาราวสันต์ ถ้ำค้างคาว เป็นต้น ลักษณะของการท่องเที่ยวในอุทยานฯ เหมาะแก่การเดินป่า และแคมป์ปิ้ง แหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจภายในอุทยานฯ เช่น

- น้ำตกตาดดาว เป็นน้ำตกขนาดใหญ่มีความสวยงามมาก สูงประมาณ 50 เมตร ระยะทางเดินเท้าจากที่ทำการอุทยานฯ ประมาณ 4 กม.

◇ น้ำตกตาดดาว ◇

- น้ำตกตาดเดือน เป็นลานหินกว้าง และแอ่งน้ำเหมาะสำหรับการพักผ่อนหย่อนใจ เดินเท้าจากจุดจอดรถเพียง 300 เมตร

- น้ำตกห้วยทรายขาว เกิดจากลำห้วยทรายขาว มี 7 ชั้น ลดหลั่นกันไปอยู่ใจกลางขุนเขา และแมกไม้อันสงบเงียบ ห่างจากที่ทำการอุทยานฯ 3 กม.

- ถ้ำธาราวสันต์ รอบบริเวณพบพรรณไม้และสัตว์ป่าทั่วไป เช่น จันทน์ผา เสี่ยงผา เป็นต้น ภายในถ้ำมีหินงอกหินย้อย ห่างจากที่ทำการฯ 1.5 กม.

- ถ้ำค้างคาวเป็นถ้ำขนาดใหญ่มีหินงอกหินย้อยสวยงามมาก เป็นที่อยู่ของค้างคาวนับแสนตัว ห่างจากที่ทำการอุทยานฯ 20 กม.

ปัจจุบัน อุทยานฯ มีบ้านพักบริการจำนวน รวม 8 หลัง อัตราค่าที่พัก 800-1,600 บาท ต่อคืน นอกจากนี้ยังมีเจ้าหน้าที่บริหาร ให้เช่าด้วย เป็นเจ้าหน้าที่เล็กพักได้ 2 คน หลังละ 40 บาท/คืน มี 11 หลัง เจ้าหน้าที่ขนาด 4 คน หลังละ 60 บาท/คืน มี 9 หลัง และเจ้าหน้าที่ขนาด 8 คน หลังละ 120 บาท/คืน มี 5 หลัง สำหรับผู้นำเดินที่ไปเอง ทางอุทยานฯ คิดค่าสถานที่ 10 บาท/คน/คืน นอกจากนี้ทางอุทยานฯ ยังมีร้านค้าสวัสดิการ จำหน่ายเครื่องอุปโภค บริโภคที่จำเป็น และบริการอาหาร สำหรับนักท่องเที่ยวที่ประสงค์จะให้อุทยานฯ จัดให้

ติดต่อจองที่พักหรือสอบถามรายละเอียดได้ที่งานบริการ บ้านพัก กองอุทยานแห่งชาติ กรมป่าไม้ โทร. 02-5795734, 5797223 หรือทางจดหมาย ที่อุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย ตู้ ปณ.10 อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย 64130 โทรศัพท์ (055) 619214-5

การเดินทางจากสุโขทัยไปอุทยานฯ มีหลายเส้นทางเช่น

1. จากจังหวัดใช้เส้นทางหมายเลข 101 ถึงอำเภอศรีสัชนาลัย เลี้ยวซ้ายผ่านหน้าสถานีตำรวจ อ.ศรีสัชนาลัย ผ่านหน้าโรงพยาบาลศรีสัชนาลัย เลี้ยวซ้ายไปตามเส้นทางหมายเลข 1201 ถึงบ้านหนองอ้อ เลี้ยวขวาตามเส้นทางสารจิตร์ เลี้ยวขวาตามเส้นทางผ่านบ้านแก่ง บ้านปากคะแยง และบ้านปากคาถึงที่ทำการอุทยานฯ รวมระยะทางประมาณ 51 กิโลเมตร

2. จากจังหวัดตามเส้นทางหมายเลข 101 ถึง อ.สวรรคโลก เลี้ยวซ้ายไปตามทางหลวงหมายเลข 1048 ประมาณ 3 กิโลเมตร เลี้ยวขวาไปตามเส้นทางหมายเลข 1201 ถึง บ้านเมืองเก่า เลี้ยวซ้ายผ่านถนนถึงบ้านสารจิตร์ ไปตามเส้นทางบ้านสารจิตร์-อุทยานฯ ระยะทางประมาณ 51 กม.

3. จากจังหวัดตามเส้นทางหมายเลข 101 ถึง อ.สวรรคโลก เลี้ยวซ้ายไปตามเส้นทางหลวงหมายเลข 1048 ถึงบ้านหัวฝายตรงหลัก กม.ที่ 33 เลี้ยวขวาเข้าสู่ทางหมายเลข 1113 จากนั้นเลี้ยวซ้ายให้ทางหมายเลข 1294 ระยะทาง 51 กม.ถึงอุทยานฯ

ทั้งนี้ตามเส้นทางการเดินทางจะมีป้ายบอกเส้นทางชัดเจน สำหรับการเดินทางโดยรถประจำทางจะมีรถออกจาก อ.ศรีสัชนาลัย วันละ 1 เที่ยว โดยจะออกเวลาประมาณ 10.00 น. ของทุกวัน

แหล่งท่องเที่ยวในเขตอำเภอศรีมณเฑียร

อุทยานแห่งชาติรามคำแหง (เขาลอง)

ตั้งอยู่ที่อ.ศรีมณเฑียร ห่างจากตัวเมืองสุโขทัยไปตามเส้นทางหลวง 101 (สุโขทัย-กำแพงเพชร) ถึง อ.ศรีมณเฑียร รวมระยะทาง 20 กม. แล้วเลี้ยวขวาไปตามเส้นทางถึงที่ทำการอุทยานฯ รวม 16 กม. อุทยานแห่งชาติรามคำแหงมีเนื้อที่ประมาณ 341 ตารางกิโลเมตร หรือ 213,125 ไร่

ภายในอุทยานมีจุดเด่นที่น่าสนใจ อาทิเช่น

- เขาลอง เป็นภูเขาที่มียอดสูงที่สุด อยู่ทางทิศใต้ของเมืองสุโขทัยบนยอดเขาประกอบด้วยเขาสูงจำนวน 4 ยอด ได้แก่ ยอดเขานารายณ์ ยอดเขาภูกา ยอดเขาเจดีย์ และยอดเขาพระม้าย่า

- หุบถ้ำธรรมชาติ มีเนื้อที่ประมาณ 3,000 ไร่ มีหุบถ้ำหลายชนิดขึ้นอยู่ และบางชนิดเป็นพืชสมุนไพร

- สมุนไพรและว่าน มีหลายร้อยชนิด เช่น โดไม่รู้ล้ม หอมไกลดง อบเชย เสน่ห์สาวหลง กวาวเครือ สบู่เลือด เป็นต้น

- น้ำตกสายรุ้ง เป็นน้ำตกสวยงามและสูงชัน มีโตรกผา สูงชันกว่าร้อยเมตร จะมีน้ำมากในช่วงฤดูฝน

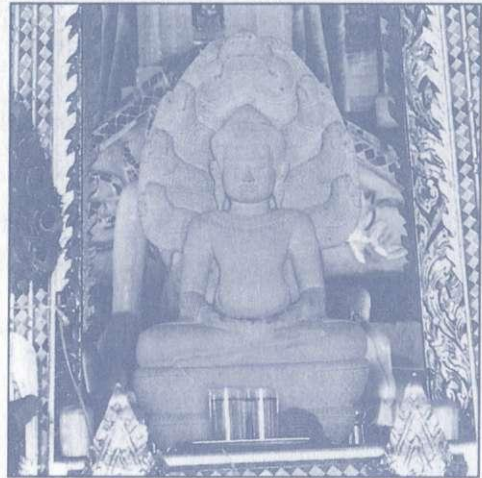
การท่องเที่ยวในอุทยานฯ นักท่องเที่ยวจะต้องปีนเขา ขึ้นชมทัศนียภาพบนยอดเขาหลวง ซึ่งอยู่สูงจากระดับน้ำทะเล ปานกลางประมาณ 1,200 เมตร คิดเป็นระยะทางเดินเท้า ประมาณ 4 กม.ภูมิประเทศของเขาลอง เป็นภูเขาสูงสลับ ซับซ้อนทอดตัวอยู่แนวเหนือ-ใต้บนยอดเขามีสภาพเป็นทุ่งหญ้า ธรรมชาติกว้างใหญ่ ประกอบด้วย ยอดสำคัญๆ คือ เขาเจดีย์ เขาแม่ย่า เขาภูกา และผานารายณ์ ซึ่งเป็นหน้าผาสูงชัน ทิวทัศน์บนยอดเขาลองสวยงามมาก อากาศเย็นเหมาะ สำหรับการพักผ่อนหย่อนใจเดินชมธรรมชาติ และชม พระอาทิตย์ขึ้น-ตก สภาพอากาศบนยอดเขาจะหนาวเย็น ตลอดทั้งปี

สภาพป่าไม้ในเขตอุทยานฯ นั้นนับว่ามีความอุดม สมบูรณ์มากเหมาะแก่การศึกษาค้นคว้าประกอบด้วยป่าดิบแล้ง ป่าดิบเขา ป่าเบญจพรรณ ป่าเต็งรัง และทุ่งหญ้าธรรมชาติ สัตว์ป่าส่วนใหญ่ได้แก่เสียดผา เก้ง หมี หมูป่า ลิง กระรอก และนกชนิดต่างๆ ทั้งประจำถิ่น และย้ายถิ่น

ทั้งนี้ก่อนการเดินทาง นักท่องเที่ยวควรสำรวจความ พร้อมทางร่างกายเสียก่อน และจำเป็นต้องเตรียมอุปกรณ์ สิ่งของจำเป็นไปด้วยเช่น เสื้อกันหนาวหมวก ไฟฉายยารักษาโรค อาหารแห้ง เป็นต้น เนื่องจากไม่สามารถซื้อหาของเหล่านี้ได้ บนยอดเขา

นักท่องเที่ยวสามารถติดต่อจองบ้านพัก และเดินที่ได้ที่ อุทยานแห่งชาติรามคำแหง ตู้ป.ณ.1 อ.ศรีมาศจ.สุโขทัย 64160 หรือ โทร. (055) 619200-1

แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอทุ่งเสลี่ยม

◇ หลวงพ่อศิลา ◇

หลวงพ่อศิลา

ประดิษฐานอยู่ในวัดทุ่งเสลี่ยม อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย แต่เดิมประดิษฐานอยู่ในถ้ำเจ้าราม กลางป่าลึกในเขตติดต่อ อำเภอบ้านด่านลานหอย ชาวอำเภอทุ่งเสลี่ยมได้อัญเชิญมาไว้ ที่วัดทุ่งเสลี่ยมเมื่อราวปี พ.ศ.2472-2475

ต่อมาเมื่อวันที่ 29 ตุลาคม 2520 ได้มีคนร้ายขโมย หลวงพ่อศิลาไป และได้มีการนำไปประมุขชายที่ประเทศอังกฤษ แต่ในภายหลังก็สามารถติดตามกลับคืนมาได้ และนำมา ประดิษฐานยังวัดทุ่งเสลี่ยมตามเดิม

วัดพิพัฒน์มงคล

อยู่ในอำเภอทุ่งเสลี่ยม จังหวัดสุโขทัย เป็นที่ประดิษฐาน พระพุทธรูปทองคำ หรือพระพุทธรูปสุโขทัยทอง ซึ่งหล่อด้วย ทองคำหนัก 9 กิโลกรัม ปางมารวิชัย สร้างด้วยศิลปะสุโขทัย มีความงดงามเป็นอย่างยิ่ง

แหล่งท่องเที่ยวในเขตอำเภอบ้านด่านลานหอย

ถ้ำเจ้าราม

ตั้งอยู่ในบริเวณหมู่ที่ 9 ตำบลวังน้ำขาว อำเภอบ้านด่านลานหอย จังหวัดสุโขทัยอยู่ห่างจากตัวอำเภอบ้านด่านลานหอยประมาณ 32 กม. ตั้งอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติแม่หมอก-แม่พันลำ ถ้ำเจ้ารามเป็นถ้ำขนาดใหญ่ ภายในถ้ำมีค้างคาวอยู่เป็นจำนวนมาก โดยมีค้างคาวกินแมลงประเภทต่างๆ อยู่ประมาณ 6 ชนิด ได้แก่ ค้างคาวเล็บกุด ค้างคาวปีกถุงใหญ่ ค้างคาวหน้ายักษ์กระบังหน้า ค้างคาวหน้ายักษ์สามลิบ ค้างคาวปากย่น และค้างคาวปีกพับใหญ่

ค้างคาวภายในถ้ำจะบินออกไปหาอาหาร และเป็นทิวสายยาวในช่วงเย็นเวลาประมาณ 18.00 น. และจะบินกลับเข้าถ้ำตอนเช้า ในเวลาประมาณ 06.00 น.

ถ้ำเจ้ารามนอกจากจะเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจสำหรับนักท่องเที่ยวที่ศึกษาชีวิตความเป็นอยู่ของค้างคาวชนิดต่างๆ แล้ว ถ้ำเจ้ารามยังเป็นสถานที่ซึ่งเคยประดิษฐาน “หลวงพ่อดิลา” พระคู่บ้านคู่เมืองของชาวสุโขทัย และชาวอำเภอกู่เสียอีกด้วย

แหล่งท่องเที่ยวในเขตอำเภอศรีสำโรง

วัดเตว็ดกลาง

ตั้งอยู่ในตำบลทับผึ้ง อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย ตามเส้นทางหมายเลข 1195 ห่างจากตัวเมืองสุโขทัยประมาณ 7 กม. ภายในวัดมีอุทยานพุทธประวัติ ซึ่งประกอบด้วยรูปปั้นในพุทธประวัติ พุทธชาติ นรกภูมิ และกัณฑ์ต่างๆ อย่างครบถ้วน น่าสนใจ

เทศกาลงานประเพณี

งานวันพ่ขุนรามคำแหงมหาราช

ถ้าเอ่ยถึงอาณาจักรสุโขทัย คนทั่วไป จะต้องนึกถึงพระนามพ่ขุนรามคำแหงมหาราช เนื่องด้วยเป็นกษัตริย์ของสุโขทัยพระองค์เดียวที่มีหลักฐานกล่าวถึงรัชสมัยของพระองค์ไว้มากมาย ทำให้ทราบว่าพระองค์ประกอบพระราชกรณียกิจนับเป็นเอนกอนันต์ต่อชาติบ้านเมือง ราชอาณาจักรแผ่ขยายไปกว้างขวาง ประชาชนได้รับความร่มเย็นเป็นสุขโดยทั่วหน้า

เพื่อเป็นการรำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณที่มีต่อไพร่ฟ้าข้าแผ่นดิน จึงมีการสร้างพระบรมราชานุสาวรีย์พ่ขุนรามคำแหงมหาราช ขึ้นในบริเวณอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย เพื่อเป็นที่สักการะและยึดเหนี่ยวของชาวสุโขทัย นอกจากนี้ในวันที่ 17 มกราคมของทุกปี ทางจังหวัดยังได้จัดให้มีงานวันพ่ขุนราม คำแหงมหาราช ณ บริเวณอนุสาวรีย์ของพระองค์ท่าน เพื่อเป็นการรำลึกและเผยแพร่พระเกียรติคุณให้จรจรายไปทั่วงาน ดังกล่าว จะมีการทำบุญตักบาตรและพิธีทางศาสนา ขบวนสักการะพ่ขุน การบวงสรวง การเล่นพล ตลอดจนนาฏศิลป์และมหรสพต่างๆ ทั้งกลางวันและกลางคืน

งานบวชพระแห่หน้าคด้วยช้างของชาวหาดเสี้ยว

เป็นงานบวชแบบดั้งเดิมของชาวไทยพวนที่บ้านหาดเสี้ยว อ.ศรีสัชนาลัย โดยจะจัดขึ้นในวันที่ 7-8 เมษายน ของทุกปี ซึ่งกำหนดให้วันที่ 7 เป็นวันแห่หน้า ซึ่งเป็นวันที่สำคัญของงาน ส่วนในวันที่ 8 จะเป็นวันอุปสมบท นักท่องเที่ยวที่สนใจควรเดินทางมาร่วมงานในวันที่ 7 เมษายน ตั้งแต่เช้า เพื่อร่วมพิธีการจัดงานต่างๆ ตั้งแต่พิธีโกนศรีษะ อาบน้ำ-แต่งตัวนาค การแห่รอบหมู่บ้าน ฯลฯ จนกระทั่งจบกิจกรรมในช่วงเย็น

แผนที่เมืองสุโขทัย Sukhothai City Map

อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย
OLD CITY

โรงแรมหมู่บ้านไทย
THAI VILLAGE HOTEL

ไปทาง 14 กม.
ไปทาง 78 กม.
TO OLD CITY 14 KM
TO THE TOWN

โรงแรมปาล์ม
PALM HOTEL

อุทยานแห่งชาติรามคำแหง
RAMKHAMHENG NATIONAL PARK

ไปทาง 20 กม.
ไปทาง 27 กม.
TO KHAMHENG NAT. PARK
TO ASSESSMENT TEAM

คลองแม่รำพัน
MAE RAM PAM CANAL

โรงแรมรามคำแหง
RAMKHAMHENG HOTEL

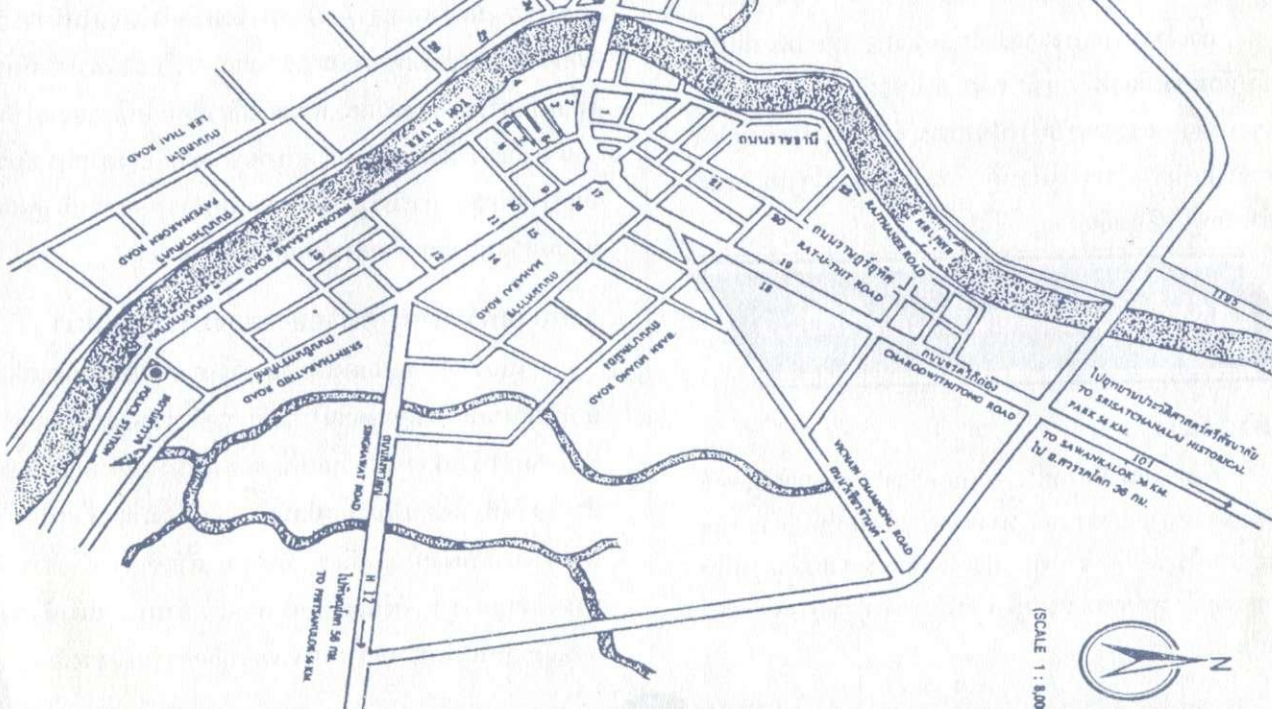
ไปทาง 14 กม.
ไปทาง 78 กม.
TO OLD CITY 14 KM
TO THE TOWN

ถนนสาย 1
ROAD NO. 1

(SCALE 1 : 8,000)

1. วัดสุทัศน์ WAT SUKHTHIN	9. ธนาคารไทย BANK OF THAI	17. ธนาคารพาณิชย์ BANK OF COMMERCIAL BANK	25. บ้านพักผู้สูงอายุ Elderly Home
2. โรงแรมรามคำแหง RAMKHAMHENG HOTEL	10. ธนาคารพาณิชย์ BANK OF COMMERCIAL BANK	18. ธนาคารพาณิชย์ BANK OF COMMERCIAL BANK	26. บ้านพักผู้สูงอายุ Elderly Home
3. โรงแรมรามคำแหง RAMKHAMHENG HOTEL	11. โรงแรมรามคำแหง RAMKHAMHENG HOTEL	19. บ้านพักผู้สูงอายุ Elderly Home	27. บ้านพักผู้สูงอายุ Elderly Home
4. โรงแรมรามคำแหง RAMKHAMHENG HOTEL	12. โรงแรมรามคำแหง RAMKHAMHENG HOTEL	20. บ้านพักผู้สูงอายุ Elderly Home	28. บ้านพักผู้สูงอายุ Elderly Home
5. โรงแรมรามคำแหง RAMKHAMHENG HOTEL	13. โรงแรมรามคำแหง RAMKHAMHENG HOTEL	21. บ้านพักผู้สูงอายุ Elderly Home	29. บ้านพักผู้สูงอายุ Elderly Home
6. โรงแรมรามคำแหง RAMKHAMHENG HOTEL	14. โรงแรมรามคำแหง RAMKHAMHENG HOTEL	22. บ้านพักผู้สูงอายุ Elderly Home	30. บ้านพักผู้สูงอายุ Elderly Home
7. โรงแรมรามคำแหง RAMKHAMHENG HOTEL	15. โรงแรมรามคำแหง RAMKHAMHENG HOTEL	23. บ้านพักผู้สูงอายุ Elderly Home	31. บ้านพักผู้สูงอายุ Elderly Home
8. โรงแรมรามคำแหง RAMKHAMHENG HOTEL	16. โรงแรมรามคำแหง RAMKHAMHENG HOTEL	24. บ้านพักผู้สูงอายุ Elderly Home	32. บ้านพักผู้สูงอายุ Elderly Home

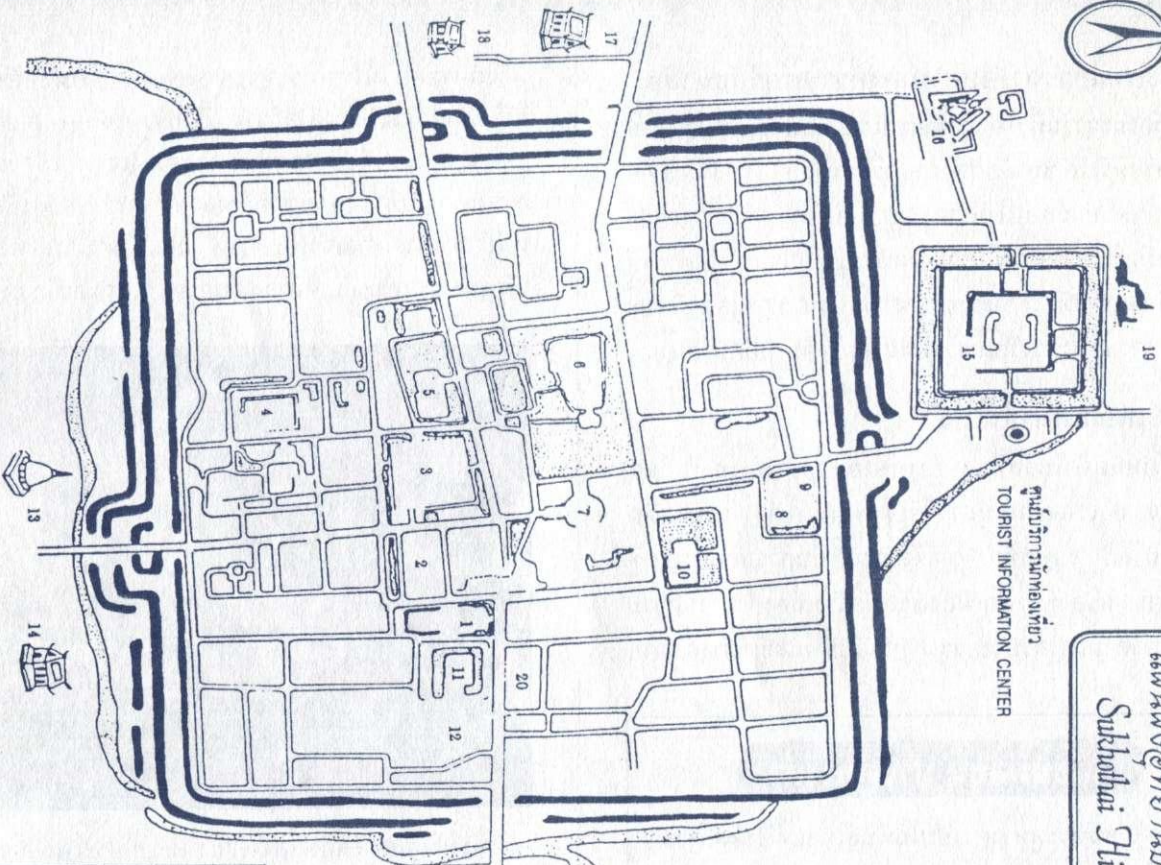

แผนที่อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย Sukhothai Historical Park Map

ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว
TOURIST INFORMATION CENTER

คลองแม่พัน
MAE PHAN PAN CANAL

ใกล้กับ 14 กม.
TO SUKHOTHAI 14 KM.

อาณาจักรพ่อขุนรามคำแหง
KINGDOM OF FATHER CERAMICS

สำนักงาน ททท.ภาคเหนือ เขต 3
(ที่พิกุลโต ทุ่งช้าง เทพารักษ์ สุโขทัย)
209/7-8 ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว อุทยานประวัติศาสตร์ สุโขทัย
จ.สุโขทัย 65000 โทร. (055) 252 7423
TOURISM AUTHORITY OF THAILAND
NORTHERN OFFICE : REGION 3
PHITSANULOK SUKHOTHAI PHETCHABURGH UTHARADIT
โทรสาร 055-2527423 โทร.มือถือ 09-09090909

1. พิพิธภัณฑ์โบราณคดีสุโขทัย
PHANAKHANG NATIONAL MUSEUM
2. ทุ่งช้าง
RUINS OF ROYAL PALACE
3. วัดมหาธาตุ
WAT MAHATHAT
4. วัดศรีสว่าง
WAT SRI SAWAI
5. วัดช้างวัง
WAT TRAPHANG NGOEN
6. วัดสระ
WAT SRA SRI
7. พระบรมราชานุสาวรีย์พ่อขุนรามคำแหงมหาราช
PHO KHAN PHANAKHANG MONUMENT
8. วัดศรีสุทนต์
WAT SORASAK
9. วัดศรีสุทนต์
WAT SON KHUO
10. วัดศรีสุทนต์
WAT TRAPHANG SON
11. วัดศรีสุทนต์
WAT TRAPHANG THONG
12. ศาลพ่อขุน
CITY PILAR
13. วัดศรีสุทนต์
WAT CHETUPON
14. วัดศรีสุทนต์
WAT CHEDI SI HONG
15. วัดศรีสุทนต์
WAT PHA PHAI LUANG
16. วัดศรีสุทนต์
WAT SI CHUM
17. วัดศรีสุทนต์
WAT SAPHAN HIN
18. วัดศรีสุทนต์
WAT MUANG KORN
19. วัดศรีสุทนต์
RUIN OF OLD CELADON FACTORY
20. บริเวณจักรยาน - จักรยานยนต์
MOTORCYCLE BICYCLE FOR RENT

งานประเพณีสงกรานต์น้ำโยธาน สงกรานต์ศรีสขาลัย

จัดในช่วงวันที่ 10-12 เมษายนของทุกปี โดยจัดที่อุทยานประวัติศาสตร์ศรีสขาลัย อำเภอศรีสขาลัย จังหวัดสุโขทัย การจัดงานจะประกอบไปด้วย ขบวนแห่ช้าง พิธีบวงสรวง พระเสื้อเมืองและกษัตริย์ในราชวงศ์พระร่วงขบวนรถบุปผชาติ และเทพีสงกรานต์ การแข่งขันกีฬาพื้นบ้าน การแสดงศิลปะพื้นบ้าน การแสดงทางวัฒนธรรมที่น่าสนใจอื่นๆ อีกมากมาย

งานประเพณีแห่ขันโยง

กำหนดจัดในวันที่ 18-19 เมษายน 2543 ของทุกปี โดยจะจัด ณ บริเวณลานอนุสาวรีย์เจ้าพ่อเมืองดั่ง ต.บ้านดึก อ.ศรีสขาลัย จ.สุโขทัย การจัดงานนี้เป็นการยกย่องเชิดชู “หมิ่นนคร” หรือ “เจ้าพ่อเมืองดั่ง” ผู้สร้างเมืองดั่ง ซึ่งมีความเก่งกล้าทางด้านอาวุธรบ เชี่ยวชาญการจับช้างและใช้ช้างศึกภายใน

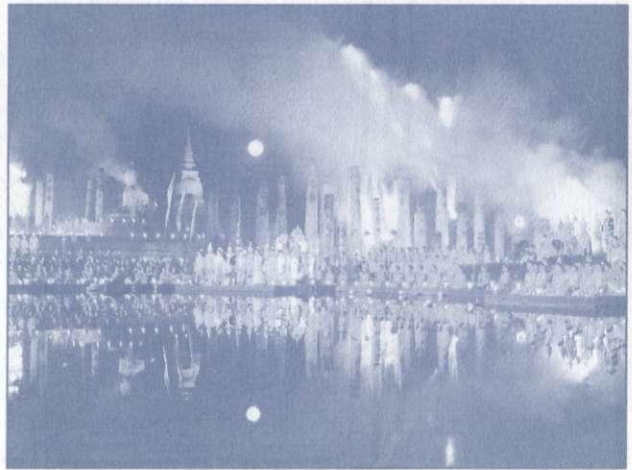
ไก่ชนพ่อบุญ ประดู่หางดำ

ไก่ชนประดู่หางดำเป็นไก่พันธุ์ไทยแท้ซึ่งหลักฐานทางประวัติศาสตร์ พบว่ามีคนนำไก่มาชนกันตั้งแต่สมัยสุโขทัยเชื่อว่าสมัยนั้นกีฬาชนไก่ได้รับความนิยมแพร่หลายในหมู่เจ้าขุนมูลนาย จนพัฒนาเป็นกีฬาพระราชทาน ปัจจุบัน จังหวัดสุโขทัยมีการรณรงค์ก่อตั้งชมรมเพื่ออนุรักษ์พัฒนาไก่ชนประดู่หางดำให้เป็นไก่ที่มีชั้นเชิงต่อสู้เชิงกีฬา รวมถึงอนุรักษ์ไก่สายพันธุ์นี้ให้อยู่คู่สุโขทัยต่อไปและเพื่อให้เป็นเอกลักษณ์ของ จ.สุโขทัย จึงเรียกไก่ประดู่หางดำ จังหวัดสุโขทัยว่า “ไก่พ่อบุญ”

หลังต้องยอมรับโทษประหาร เพื่อแสดงความซื่อสัตย์ และจงรักภักดีต่อพระเจ้าติโลกราช เมื่อประมาณปี พ.ศ.2012

ชาวบ้านจึงมีการจัดพิธีบวงสรวงเจ้าพ่อเมืองดั่ง ด้วยการจัดขบวนช้างที่ตกแต่งอย่างสวยงามกว่า 50 เชือก ผ่านหมู่บ้านไปไหว้ศาลเจ้าพ่อข้าวมุ้ง และไปลานอนุสาวรีย์เจ้าพ่อเมืองดั่ง เพื่อทำพิธีบวงสรวง สักการะ “เจ้าพ่อเมืองดั่ง”

◇ การแสดงประกอบแสง-เสียง ในงานประเพณีลอยกระทง เผาเทียน เล่นไฟ ◇

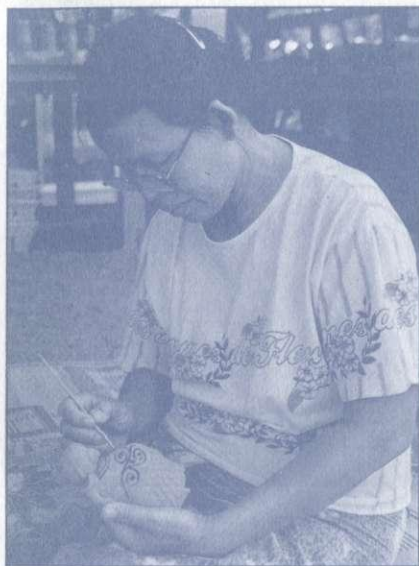
งานประเพณีลอยกระทง เผาเทียน เล่นไฟ

จัดในช่วงวันเพ็ญเดือนสิบสองของทุกปี ณ บริเวณอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยภายในงานประกอบไปด้วยการลอยกระทง การจุดประทีปโคมไฟ จุดพลุดะไล ไฟพะเนียง การละเล่นพื้นบ้านและขบวนแห่ต่างๆ นอกจากนี้ยังมีการตกแต่งโบราณสถานอย่างวิจิตรงดงามในบรรยากาศแบบสุโขทัยโบราณ มีการจัดการแสดงแสง-เสียง เกี่ยวกับประวัติศาสตร์อันรุ่งเรืองของอาณาจักรสุโขทัย ประกอบการแสดงศิลปะงดงามบนเวที

นักท่องเที่ยวที่มีความประสงค์จะร่วมงานประเพณีลอยกระทง เผาเทียน เล่นไฟ ชมการแสดงแสง-เสียง ควรจองที่พักและบัตรชมการแสดงแสง-เสียง ล่วงหน้า

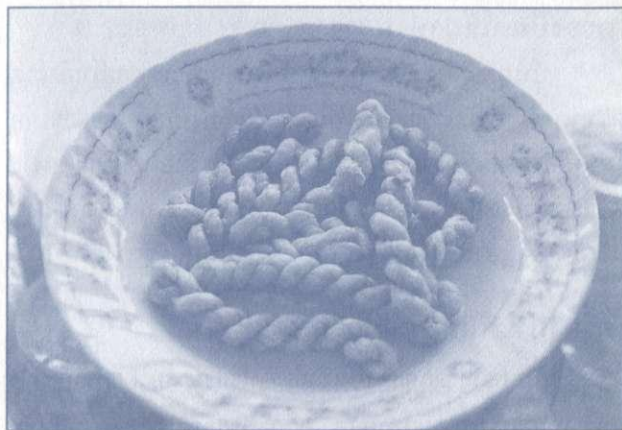
ของฝากของที่ระลึก

◇ งานหัตถกรรม
เครื่องสังคโลก
“บ้านเกะน้อย” ◇

เครื่องสังคโลก

สังคโลกเป็นสินค้าออกที่สำคัญของอาณาจักรสุโขทัยเมื่อ 700 ปีก่อน และกลายมาเป็นสิ่งสะสมที่มีค่าของบรรดานักนิยมของเก่า ซึ่งปัจจุบันนับจะหาได้ยากขึ้นทุกวัน แต่ช่างฝีมือชาวสุโขทัยได้ถ่ายทอดฝีมือเชิงช่าง จนสามารถผลิตเลียนแบบของเก่าได้อย่างงดงาม โดยเฉพาะชาวบ้านเกะน้อยในอำเภอสรีสัชนาลัย ซึ่งชาวบ้านได้รับการถ่ายทอดฝีมือช่างปั้นจากบรรพบุรุษตั้งแต่สมัยสุโขทัย จวบจนถึงปัจจุบัน นักท่องเที่ยวสามารถชมหัตถกรรมการปั้นเครื่องสังคโลก และซื้อของที่ระลึกจากสังคโลก จาก “กลุ่มเครื่องปั้นดินเผาบ้านเกะน้อย” ซึ่งยังคงใช้เทคนิคกรรมวิธีการปั้น การทำน้ำเคลือบ การเคลือบ และเผาด้วยเตาทุเรียงแบบสุโขทัยโบราณ แต่สำหรับนักท่องเที่ยวที่สนใจกรรมวิธีการปั้นเชิงอุตสาหกรรมแบบใช้เครื่องมือ และเทคโนโลยีสมัยใหม่ พร้อมดีไซน์แปลกตาสามารถหาชมได้ที่ อาณาจักรพ่อปู่สังคโลก โทรศัพท์ (055) 612180, 697050

◇ ขนมเกลียว ◇

ขนมเกลียว

เป็นของขบเคี้ยว ที่ทำจากแป้งหมี่ผสมกับไข่ ปรุงรสด้วยพริกไทย เกลือ นำมาปั้นเป็นเกลียว ทอดจนหอม กรอบ แล้วนำมาบรรจุถุงจำหน่าย เป็นของทานเล่นที่กรอบ เค็ม หวานเล็กน้อย

นักท่องเที่ยวผู้สนใจสามารถหาซื้อได้โดยทั่วไป ตามร้านขายของฝากของที่ระลึกทั้งในจังหวัดสุโขทัย และจังหวัดใกล้เคียง หรือสามารถติดต่อกับแหล่งผลิตได้โดยตรงที่ ร้านครูแอ้ว โทรศัพท์ (055) 612037

กล้วยอบเนย

เป็นของขบเคี้ยวที่ทำใน อ.ศรีมัท โดยนำกล้วยน้ำว้าดิบมาซอยขวางเป็นชิ้นบาง ผึ่งลมไว้ครึ่งวัน และปรุงรสด้วยเกลือ แล้วจึงนำลงทอดในน้ำมันร้อน ผสมน้ำตาลลงไปจนไหม้ แล้วจึงนำมาโรยงาขาวและเนย นักท่องเที่ยวสามารถซื้อได้จากร้านขายของที่ระลึกทั่วไปในจังหวัดสุโขทัย

เครื่องปั้นดินเผาทุ่งหลวง

บ้านทุ่งหลวง เป็นหมู่บ้านเครื่องปั้นดินเผาอยู่ในอำเภอศรีมาศ จังหวัดสุโขทัย นับเป็นแหล่งเครื่องปั้นดินเผาประเภทไม่เคลือบ ที่มีชื่อเสียงมายาวนาน โดยจะมีเอกลักษณ์เฉพาะครัวเรือนที่แตกต่างกันตามความถนัด เช่น ทำกระถางต้นไม้ แจกัน อ่าง โอ่งน้ำ โคมไฟลุลาย และรูปปั้นสัตว์ต่างๆ

เครื่องประดับทอง และเงินลายโบราณ

เป็นหัตถกรรมของบ้านท่าชัย อ.ศรีสัชนาลัย โดยการทำทอง และเงินเลียนแบบลวดลายและเครื่องประดับโบราณของสุโขทัย ที่ได้ค้นพบ รวมทั้งลอกลายมาจากภาพสลักนูนต่ำในโบราณสถานต่างๆ ดังนั้นจึงนับว่าทองลายโบราณจาก อ.ศรีสัชนาลัย เป็นของฝากที่มีคุณค่าสูงทั้งด้านวัตถุ และฝีมือเชิงช่าง

ผู้สนใจจะเข้าชมการทำทอง และซื้อทองลายโบราณศรีสัชนาลัย สามารถติดต่อได้โดยตรงที่ร้านทองลายโบราณในเขต อ.ศรีสัชนาลัย เช่น ร้านทองสุภาภรณ์ โทรศัพท์ (055) 679122 ร้านทองอรอนงค์ โทรศัพท์ (055) 679229-30 ร้านทองสมศักดิ์ วงศ์ใหญ่ โทรศัพท์ (055) 679786-7 ฯลฯ สำหรับการทำเงินลายโบราณ สามารถติดต่อได้ที่ ร้านล่าตัดเงินโบราณ โทรศัพท์ (055) 679068

ผ้าหาดเสี้ยว

เป็นงานหัตถกรรมที่มีลวดลายงดงามของชาวไทยพวนบ้านหาดเสี้ยว อ.ศรีสัชนาลัย ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีฝีมือในการทอผ้าขึ้นตีนจกทั้งดงามหลากหลายสีและมีลวดลายที่วิจิตรลวดลายจาก 9 ลาย ที่มีชื่อเสียงของ อ.ศรีสัชนาลัย

นักท่องเที่ยวผู้สนใจสามารถติดต่อขอชมกรรมวิธีการผลิต และซื้อเป็นของที่ระลึกได้จากร้านค้าในเขต อ.ศรีสัชนาลัย เช่น ร้านสาธิตโทรศัพท์ (055) 671143, 630658 ร้านผ้าไทโทรศัพท์ (055) 630203, 671255

นอกจากนั้นบางร้านยังมีการจัดแสดงผ้า และพิพิธภัณฑ์ผ้าให้แก่นักท่องเที่ยวได้ชมอีกด้วย เช่น พิพิธภัณฑ์ผ้าทองคำ ของร้านสาธิต ซึ่งมีการจัดแสดงผ้าโบราณอายุนับร้อยปี ผ้าทอทองคำแบบโบราณ และโบราณวัตถุท้องถิ่นอีกมากมาย โดยผู้เข้าชมไม่เสียค่าบริการใดๆ ทั้งสิ้น

◇ ลายผ้าหาดเสี้ยวทั้งดงาม ◇

ขนมฝัງ ทองม้วน ทองพับ และทองตัน

เป็นของฝากของที่ระลึกที่มีรสชาติอร่อยกรอบและมีลักษณะที่แตกต่างกันออกไป ทั้งมีลักษณะเป็นแผ่นม้วนกลมพับแผ่นสี่เหลี่ยม ม้วนแน่นทึบ โดยจะหาซื้อได้จากตลาดบ้านกง หรือร้านขายของฝาก ของที่ระลึกในจังหวัดสุโขทัย

ถั่วทอด

เป็นของฝากที่มีชื่อเสียงของ อ.ศรีสำโรง มีลักษณะพิเศษจากถั่วทอดที่อื่น คือ จะมีส่วนผสมของแป้งข้าวเจ้า แป้งหมี่ ไข่กะทิ เกลือ พริกไทย และยังมีกลอยหั่น เพื่อเพิ่มรสชาติ แล้วจึงนำไปทอดจนเหลืองกรอบ นำรับประทาน

นักท่องเที่ยวผู้สนใจ สามารถหาซื้อได้จากร้านขายของฝากทั่วไปในจังหวัดสุโขทัย หรือหาซื้อได้โดยตรงจากต้นตำรับที่ร้านลอนศิลป์ อ.ศรีสำโรง โทรศัพท์ (055) 681443

ผลิตภัณฑ์หินอ่อน

เป็นของฝากจาก อ.ทุ่งเสลี่ยม ตามเส้นทางสายทุ่งเสลี่ยม-เถิน โดยมีการทำเป็นรูปแบบต่างๆที่หลากหลาย เช่น แจกัน กระถางต้นไม้ นาฬิกาตั้งโต๊ะ แก้ว และโต๊ะ นอกจากนั้นยังสามารถสั่งทำตามรูปแบบของตนเองได้อีกด้วย

การทอผ้าพื้นเมืองสุโขทัย

การทอผ้าพื้นเมืองสุโขทัย เป็นหัตถกรรมพื้นบ้านที่สืบทอดกันมาแต่อดีต โดยมีการสืบทอด ศิลปวัฒนธรรมตามท้องถิ่นดั้งเดิม มีการใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ดั้งเดิมคือใช้ “กี่พื้นบ้าน” และ “กี่กระดูก” ผ้าทอพื้นเมืองสุโขทัยจะเน้นศิลปะลวดลาย ที่เป็นเอกลักษณ์ดั้งเดิมไว้ประเภทผ้าทอพื้นเมืองของสุโขทัยมีหลายรูปแบบ อาทิ ผ้าพื้น ผ้าขิด ผ้าจก ผ้ามุก

ปัจจุบัน จ.สุโขทัยได้ส่งเสริมให้มีการปรับปรุงคุณภาพของผ้าพื้นเมืองให้ดีขึ้น และส่งเสริมให้มีการย้อมผ้าด้วยสีธรรมชาติรวมถึงพัฒนาตลาดแปลงลวดลายให้เข้ากับยุคสมัยแต่ยังคงเป็นศิลปวัฒนธรรมดั้งเดิมไว้เพื่อเป็นการอนุรักษ์หัตถกรรมพื้นบ้านของ จ.สุโขทัยที่สืบทอดกันมาจากอดีตถึงปัจจุบัน

การเดินทาง

การเดินทางจากกรุงเทพฯ - สุโขทัย

สามารถใช้ได้ 2 เส้นทางคือ

- จากกรุงเทพฯ ใช้ทางหลวงหมายเลข 1 ประมาณ 50 กม. แยกเข้าทางหลวงหมายเลข 32 ผ่านอยุธยา อ่างทอง สิงห์บุรี ชัยนาท อุทัยธานี นครสวรรค์ เข้าสู่ทางหลวงหมายเลข 117 ตรงเข้าสู่จังหวัดพิษณุโลก แล้วจึงใช้ทางหลวงหมายเลข 12 สู่อำเภอสุโขทัย รวมระยะทางทั้งสิ้นประมาณ 427 กม.

- จากกรุงเทพฯ เดินทางสู่อำเภอเมืองนครสวรรค์ ต่อจากนั้นใช้ทางหลวงหมายเลข 1 สู่อำเภอกำแพงเพชร และใช้ทางหลวงหมายเลข 101 สู่อำเภอสุโขทัย รวมระยะทางทั้งสิ้น 477 กม.

โดยรถประจำทาง (ขส.)

มีรถปรับอากาศออกจากสถานีขนส่งสายเหนือวันละ 3 เที่ยว จากกรุงเทพฯ - สุโขทัย ตั้งแต่เวลา 09.00-14.00 น. อัตราค่าโดยสารรถปรับอากาศชั้น 1 ราคา 256 บาท รถปรับอากาศชั้น 2 ราคา 199 บาท สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ (02) 5378055

วินทัวร์

มีรถปรับอากาศจากกรุงเทพฯ - สุโขทัย ทุก 1 ชั่วโมง ตั้งแต่เวลา 7.00-16.00 น. อัตราค่าโดยสาร 256 บาท สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ (02) 9363753

ทันจิตต์ทัวร์

มีรถปรับอากาศ จากกรุงเทพฯ - สุโขทัย วันละ 2 เที่ยว
10.00 น. และ 22.00 น. อัตราค่าโดยสาร 256 บาท ติดต่อ
สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ (02) 9363210-3

พิษณุโลกยานยนต์ทัวร์

มีรถปรับอากาศ จากกรุงเทพฯ-สุโขทัย วันละ 7 เที่ยว
ตั้งแต่เวลา 07.00 น. - 22.30 น. อัตราค่าโดยสาร 256 บาท
ติดต่อสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ (02) 9362924-5

โดยทางเครื่องบิน

การบินไทยมีเที่ยวบินบริการระหว่างกรุงเทพฯ-พิษณุโลก
ทุกวัน วันละ 4 เที่ยวบิน อัตราค่าโดยสาร 1,110 บาท จากนั้น
เดินทางโดยรถยนต์ประมาณ 1 ชั่วโมง จะถึง จ.สุโขทัย
นักท่องเที่ยวสามารถสอบถามรายละเอียดและสำรองที่นั่งได้ที่
บริษัทการบินไทย จำกัด จ.พิษณุโลก โทร. (055) 258020,
258029

บางกอกแอร์เวย์ส มีเที่ยวบินบริการระหว่างกรุงเทพฯ-
สุโขทัย ทุกวัน วันละ 1 เที่ยวบิน เวลา 9.20 น. ในวันจันทร์, พุธ,
ศุกร์และอาทิตย์ จะมีอีก 1 เที่ยวบินเวลา 12.00 น. อัตราค่า
โดยสาร 1,400 บาท สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมและสำรอง
ที่นั่งได้ที่ บริษัทสุโขทัย ทราเวลเซอร์วิส จำกัด (055) 610578,
621509, 613075

การเดินทางจากสุโขทัย - กรุงเทพฯ

โดยรถประจำทาง (บขส.)

มีรถออกจากสุโขทัยวันละ 4 เที่ยว ตั้งแต่เวลา 7.50 น.
ถึง 21.00 น. อัตราค่าโดยสาร 199 บาท เป็นรถปรับอากาศ
ชั้น 2 สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ (055) 613296

วินทัวร์

มีรถปรับอากาศจากสุโขทัย - กรุงเทพฯ วันละ 10 เที่ยว
ตั้งแต่ เวลา 8.45 น. - 22.45 น. อัตราค่าโดยสาร 256 บาท
สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ (055) 611039

ทันจิตต์ทัวร์

มีรถปรับอากาศชั้น 1 จากสุโขทัย - กรุงเทพฯ วันละ
2 เที่ยวบินคือ 9.20 น. และ 21.00 น. อัตราค่าโดยสาร 256 บาท
สอบถามรายละเอียดได้ที่ (055) 613558

พิษณุโลกยานยนต์ทัวร์

มีรถปรับอากาศจากสุโขทัย-กรุงเทพฯ วันละ 7 เที่ยว
ตั้งแต่เวลา 8.30 น. - 22.30 น. อัตราค่าโดยสาร 256 บาท
สอบถามรายละเอียดได้ที่ (055) 612134

โดยเครื่องบิน

การบินไทย

มีเที่ยวบินบริการระหว่างพิษณุโลก-กรุงเทพฯ ทุกวัน
วันละ 4 เที่ยวบิน อัตราค่าโดยสาร 1,110 บาท

บางกอกแอร์เวย์ส

มีเที่ยวบินบริการระหว่างสุโขทัย-กรุงเทพฯ ทุกวัน วันละ
1 เที่ยวบิน เวลา 13.00 น. อัตราค่าโดยสาร 1,400 บาท
สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ (055) 613075-6, 612803

โรงแรมและที่พักจังหวัดสุโขทัย

รหัสทางไกล 055

• ที่พักในเขตอำเภอเมือง •

- โรงแรมไพลิน สุโขทัย

10 หมู่ 1 ถ.จรัลดิถีถ้อง ต.เมืองเก่า อ.เมือง จ.สุโขทัย 64210

โทร. 613310-5, 633335-9 โทรสาร 613317

สนง.กรุงเทพฯ โทร. (02) 2157110, 2157112

โทรสาร (02) 2155640

จำนวนห้องพัก 230 ห้องแอร์ ราคา 1,200-3,500 บาท

มีบริการภัตตาคาร ห้องประชุมสัมมนา สระว่ายน้ำ เสริมสวย

จำหน่ายของที่ระลึก นวดแผนโบราณ

- โรงแรมวังเหนือ

43/1 ถ.สิงห์วัฒน์ อ.เมือง จ.สุโขทัย 64000

โทร. 611193-4 โทรสาร 612038

สนง.กรุงเทพฯ โทร. (02) 2487300-9

จำนวนห้องพัก 50 ห้องแอร์ ราคา 450-1,200 บาท

มีบริการภัตตาคาร สระว่ายน้ำ ห้องประชุมสัมมนา สุนัขเกอร์

คาราโอเกะ นวดแผนโบราณ

- โรงแรมราชธานี

229 ถ.จรัลดิถีถ้อง อ.เมือง จ.สุโขทัย 64000

โทร. 611031, 612877, 611308 โทรสาร 612878

จำนวนห้องพัก 80 ห้องแอร์ ราคา 400-600 บาท

มีบริการภัตตาคาร ห้องประชุมสัมมนา จำหน่ายของที่ระลึก

- โรงแรมหมู่บ้านไทย

ศูนย์ส่งเสริมวัฒนธรรมจังหวัดสุโขทัย 214 ถ.จรัลดิถีถ้อง

ต.เมืองเก่า อ.เมือง จ.สุโขทัย 64210

โทร. 611049, 612275, 697020 โทรสาร 612583

จำนวนห้องพัก 50 ห้องแอร์ ราคา 500-700 บาท

มีบริการอาหาร จำหน่ายสินค้าพื้นเมือง ของที่ระลึก และ

มีการแสดงศิลปวัฒนธรรม

- โรงแรมชินวัฒน์

1-3 ถ.นิกรเกษม อ.เมือง จ.สุโขทัย 64000

โทร. 611385, 611689 โทรสาร 613474

จำนวนห้องพัก 39 ห้องแอร์และพัดลม ราคา 150-350 บาท

มีบริการอาหาร

- โรงแรมริเวอร์วิว

92 ถ.นิกรเกษม อ.เมือง จ.สุโขทัย 64000

โทร. 611656, 611516 โทรสาร 613373, 613371

จำนวนห้องพัก 44 ห้องแอร์ ราคา 350-800 บาท

มีบริการคอฟฟี่ช็อป สุนัขเกอร์ ห้องประชุมสัมมนา

- โรงแรมสวัสดิพงษ์

56/2 ถ.สิงห์วัฒน์ อ.เมือง จ.สุโขทัย 64000

โทร. 611567, 622113 โทรสาร 612268

จำนวนห้องพัก 52 ห้องแอร์และพัดลม ราคา 150-400 บาท

มีบริการอาหาร

- **โรงแรมสุโขทัย**

15/5 ถ.สิงห์วัฒน์ อ.เมือง จ.สุโขทัย 64000

โทร. 611133, 611763

จำนวนห้องพัก 42 ห้องแอร์และพัดลม ราคา 170-480 บาท

- **สกายเฮ้าส์**

58/1-7 ถ.บายพาส อ.เมือง จ.สุโขทัย 64000

โทร. 612237 โทรสาร 611212

จำนวนห้องพัก 45 ห้องแอร์และพัดลม ราคา 100-400 บาท

มีบริการอาหาร ห้องประชุมสัมมนา

- **ยุพาเฮ้าส์**

44/10 ถ.ประเวศนคร (หลังธนาคารกสิกรไทย สาขาสุโขทัย)

ซอยเมฆพัฒน์ อ.เมือง จ.สุโขทัย 64000

โทร. 612578

จำนวนห้องพัก 5 ห้องพัดลม ราคา 100 บาท

มีบริการอาหาร

- **สมประสงค์เกสต์เฮ้าส์**

32 ถ.ประเวศนคร (หลังธนาคารกสิกรไทย สาขาสุโขทัย)

อ.เมือง จ.สุโขทัย 64000 โทร. 611709

จำนวนห้องพัก 18 ห้องแอร์และพัดลม ราคา 80-300 บาท

มีบริการอาหาร

- **ไทยเกสต์เฮ้าส์**

25/4 ถ.ราษฎร์อุทิศ อ.เมือง จ.สุโขทัย 64000

โทร. 612853

จำนวนห้องพัก 4 ห้องพัดลม ราคา 100 บาท

- **บ้านไทยเกสต์เฮ้าส์**

38 ถ.ประเวศนคร อ.เมือง จ.สุโขทัย 64000 โทร. 610163

จำนวนห้องพัก 8 ห้องพัดลม 7 บังกาโล ราคา 120-200 บาท

มีบริการอาหาร

- **เฟรนเฮ้าส์**

52/7 ถ.เลอไท อ.เมือง จ.สุโขทัย 64000

โทรศัพท์ & โทรสาร 610172

จำนวนห้องพัก 6 ห้องปรับอากาศและพัดลม

ราคา 100-150 บาท มีบริการอาหาร

- **โลตัสวิลเลจ**

170 ถ.ราชธานี อ.เมือง จ.สุโขทัย 64000

โทร. 621484 โทรสาร 621463

จำนวนห้องพัก 15 ห้องพัดลม ราคา 120 บาท และมีบ้านพัก

2 หลัง ๆ ละ 400-800 บาท

มีบริการอาหาร

- **นัมเบอร์ โฟ เกสต์เฮ้าส์**

140/4 ซ.แม่รำพัน อ.เมือง จ.สุโขทัย 64000

โทร. 610165

จำนวนห้องพัก 9 ห้อง

ราคา 250 บาท

• **ที่พักในเขตอำเภอสวรรคโลก •**

- **โรงแรมเมืองอินน์**

21 ถ.เกษมราษฎร์ อ.สวรรคโลก จ.สุโขทัย 64110

โทร. 641753, 641722, 641662

จำนวนห้องพัก 39 ห้องแอร์และพัดลม ราคา 160-350 บาท

มีบริการอาหาร

- แสงสินธิโฮเต็ล

2 ถ.เทศบาลดารี 3 อ.สวรรคโลก จ.สุโขทัย 64110

โทร. 641259, 641424, 641818 โทรสาร 641828

จำนวนห้องพัก 34 ห้องแอร์และพัดลม ราคา 150-320 บาท

มีคอฟฟี่ช็อป ห้องประชุมสัมมนา

- โรงแรมศุภาลัย เฟลส

31/9 หมู่ 4 ต.ในเมือง อ.สวรรคโลก จ.สุโขทัย 64110

โทร. 641627, 641772, โทรสาร 641772

จำนวนห้องพัก 42 ห้องแอร์ ราคา 400-1,500 บาท

มีห้องอาหาร ห้องประชุมสัมมนา

- ไร่อ้อม-एम รีสอร์ท

17/1 หมู่ 2 ต.คลองกระจง อ.สวรรคโลก จ.สุโขทัย 64110

โทร. 610898, 613075, 01-4743472 โทรสาร 610737

จำนวนห้องพัก 17 ห้องแอร์

ราคา 1,200-5,500 บาท

มีกัฏดาการ พื้นที่สนทนากการทางน้ำ

• ที่พักในเขตอำเภอศรีสำโรง •

- สุโขทัยรีสอร์ท

99 หมู่ 7 ต.สามเรือน อ.ศรีสำโรง จ.สุโขทัย 64120

โทร. 681696-700, 628401-5, 681698-9, 681700

โทรสาร : 681697

สนง. กรุงเทพฯ โทร. (02) 5893835

จำนวนห้องพัก 80 ห้องแอร์ ราคา 1,300-3,000 บาท

มีบริการกัฏดาการ สนุกเกอร์ คาราโอเกะ ห้องประชุม
สระว่ายน้ำ

บริษัททัวร์ในจังหวัดสุโขทัย

รหัสทางไกล 055

- บริษัทสุโขทัยทราเวลเซอร์วิส จำกัด

(ผู้แทนจำหน่ายบัตรโดยสารของสายการบินบางกอก
แอร์เวย์ส)

327/6-7 ถ.จรัลดิถีดอง ต.ธานี อ.เมือง จ.สุโขทัย 64000

โทร. 613075-6, 610578, 621509 โทรสาร 611505

สนง.กรุงเทพฯ โทร. (02) 6510244-5, 6510437,

2542345 โทรสาร (02) 6510438

บริการจัดทัวร์ และมีรถตู้ให้เช่า

- สกายทัวร์ (ศรีกัลยาทัวร์)

58/1-7 ถ.บายพาส อ.เมือง จ.สุโขทัย 64000

โทร. 612236 โทรสาร 611212

บริการจัดทัวร์ และมีรถตู้และจักรยานยนต์ให้เช่า

ร้านอาหารในจังหวัดสุโขทัย

รหัสทางไกล 055

อำเภอเมือง

โทรศัพท์

ดริคคาเฟ ถ.สิงหวัฒน์ 612081

สวนอาหารน้ำค้าง ถ.จรัลดิถีดอง 611049

สินวนารีสอร์ท ถ.เมืองเก่า-นาโพธิ์ 613021-2

ห้องอาหารบัวหลวง โรงแรมวังเหนือ ถ.สิงหวัฒน์ 611193-4

ห้องอาหารราชธานี โรงแรมราชธานี ถ.จรัลดิถีดอง 611031

ห้องอาหารระพีทอง โรงแรมไพลิน ถ.จรัลวิถีถ้อง	613310-5
อำเภอโกษา จ.รวิถึถ้อง	611807, 611289
ห้องอาหารดงตาล ตรงข้ามพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ	
ภูมิภาคที่ 3	612645
พิกัดที่ดับแอนด์เรสตัวรอง ถ.จรัลวิถีถ้อง	621952
โค้วเจิ้งเฮง	621347
ร้านเฟื่องฟ้า.....	610763
ห้องอาหารนัดพบ	621285
ร้านอาหารลุงจ้อย	620308
สุกัโคคา โรงแรมสวัสดีพงษ์.....	612268, 611567

อำเภอศรีสำโรง

ก้านหนาดเสี้ยว.....	671253
ยอร์จซ่า	
671133	

อำเภอศรีสัชนาลัย

สวนอาหารแก่งลึก ทางเข้าอุทยานประวัติศาสตร์	
ศรีสัชนาลัย.....	01-9626380, 612277 ต่อ 164
วังยมรีสอร์ท.....	631380
ร้านอาหารกุหลาบ ถ.ศรีสัชนาลัย	671151, 630555

อำเภอสวรรคโลก

ห้องอาหารแมสส์คอฟฟี่ช็อป แสงสินธิโยเต็ล	
ถ.เทศบาลดารี 3	641259, 641424
ไร่อิมเฒ ต.คลองกระจง	610898

หมายเลขโทรศัพท์ที่สำคัญ

รหัสทางไกล 055

โทรศัพท์

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคเหนือ	
เขต 3 (พิษณุโลก สุโขทัย เพชรบูรณ์ อุตรดิตถ์) ...	252742-3
ตำรวจท่องเที่ยว พิษณุโลก.....	245358, 1699
สถานีตำรวจภูธร อ.เมืองสุโขทัย.....	613112, 611199.
สถานีดับเพลิง	611128
โรงพยาบาลสุโขทัย.....	611702
โรงพยาบาลรวมแพทย์สุโขทัย.....	612211-2
บริษัทขนส่ง จำกัด	613296
วินทัวร์	611039
ทันจิตต์ทัวร์	613558
พิษณุโลกยานยนต์ทัวร์	612134
สนามบินสายการบินบางกอกแอร์เวย์ส.....	612448
สนามบินการบินไทย จ.พิษณุโลก.....	258029
ประชาสัมพันธ์ จังหวัดสุโขทัย	612286, 622343

หมายเหตุ :

- ข้อมูลและราคาในเอกสารนี้อาจเปลี่ยนแปลงได้
- สงวนสิทธิ์ ห้ามจัดพิมพ์เพื่อการจำหน่าย

เมษายน 2544

บันทึก

[illegible]

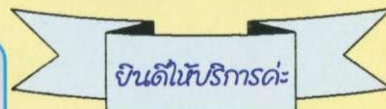
บันทึก

Blank lined paper with a decorative scalloped left edge.

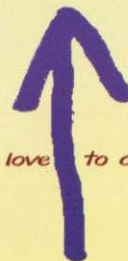

Member of UCOM Group

"บริการที่ยั่งยืน"
SUSTAINABLE SERVICE

we love to care

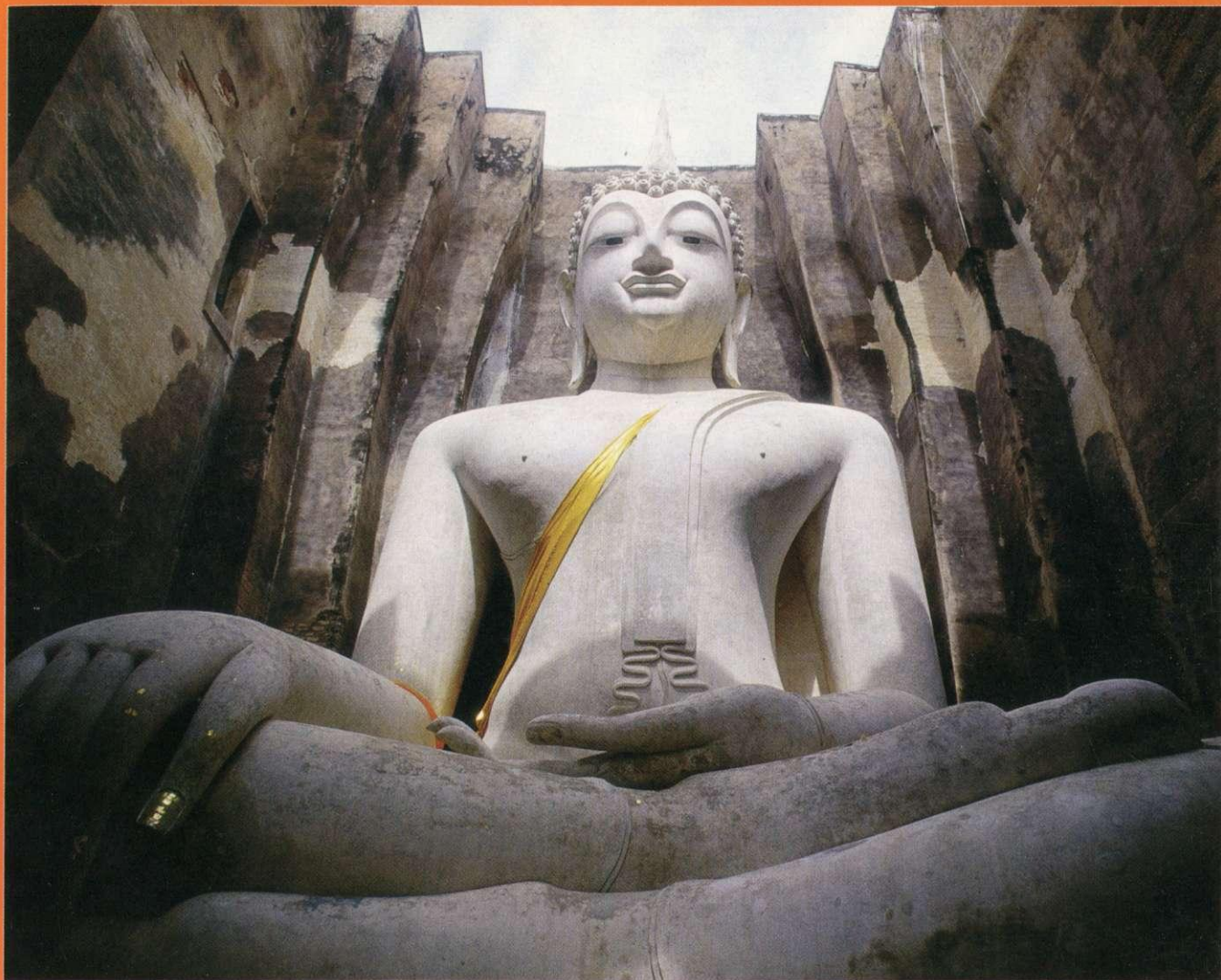
/// www.tacphone.com ///

บมจ.โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น สำนักงานสาขาภาคเหนือ

จังหวัดพิษณุโลก 297/1-5 ถ.บรมไตรโลกนารถ 2 อ.เมือง จ.พิษณุโลก 65000 โทร. (055) 217-700

จังหวัดเชียงใหม่ 97/2-5 ถ.ราชดำเนิน ต.พระสิงห์ อ.เมือง จ.เชียงใหม่ 50000 โทร. (053) 280-700

พระอนนะ ประดิษฐานที่วัดศรีชุม อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย

จัดทำโดย การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคเหนือ เขต 3
209/7-8 ศูนย์การค้าสุริยสิทธิ์ ถนนบรมไตรโลกนารถ อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก
โทรศัพท์ & โทรสาร (055) 252742-3

E-Mail : tatphs@loxinfo.co.th Website : <http://www.thai.net/tatphs>